

bir **ABBAS KİYARÜSTEMİ** klasığı

Kirazın Tadı

çekim senaryosu

Hazırlayan: **Artun Yeres**

es
KARAGÖZ

es YAYINLARI: 43

Senaryo: 1

Temmuz 2006

ISBN: 975- 8716-59-X

Dizi Editörü: Artun Yeres - Âlâ Sivas

© Bu kitabın Türkçe Yayın hakları Hakları
es Yayınlarına aittir

Bu kitabın her türlü yayın hakkı saklıdır. Yayıncının yazılı izni olmaksızın bu yayının herhangi bir biçimde basılıp çoğaltılması, bilgisayar, internet ortamında kullanılması, kaset veya CD'ye kaydedilmesi dahil yasaktır.

Kitabın metnini yukarıda anılan herhangi bir biçimde kullanmak isteyenler, yayıncı kuruluşa başvurmak zorundadır.

Baskı: Dijital Baskı Tekniğiyle Es Yayınlarında Üretilmiştir

Kapak Tasarımı: Arda Aktaş

Kapak Baskısı: Ap Ofset

Cilt: Güven Mücellit

Osmanağa Mah. Osmancık Sok. No:7/4 Kadıköy / İstanbul
www.esvayinlari.com Tel: 0216 414 59 12 / 13

bir
ABBAS KİYARÜSTEMİ
klasiği

KİRAZIN TADI
TA'M-E GILAS
çekim senaryosu

Hazırlayan: ARTUN YERES

NEDEN "KIRAZIN TADI" ?

Bilindiği gibi geçmiş yıllarda Türkiye film yapımı ve ithalinin bolluğu yanında sinema yayınlarının şaşırtıcı ölçüde az olduğu bir ülkeydi. Yıllar süresince yayımlanan eserler sayılacak olursa iki elin on parmağını güçlkle geçerd. Okunmuyor diye miydi acaba bu çekingenlik? "Satılmıyor" gerekçesiyle başka alanlarda kazanç paylarını yüksek tutmak isteyenlere elbette ki söylenecek birşey yok. Tecimsel düşünce- nin gereklerini yerine getirmek küçültücü bir davranış değildir. Ama sinema yayınlarının çıkmak zorunda oldukları da bir gerçektir.

Son yıllarda artan sinema yayınları, sinemasever okur için elbette ki sevindirici bir olaydır. Ne var ki, yayıncı, yayımlayacağı (sinema) kitaplarını daha titizlikle seçmek zorundadır. Zamansız yayınlar yerine yararlı yapıtların okura sunulması zorunluluğu, böyle bir seçimi daha da güç bir duruma sokmaktadır. Örneğin; Bela Balasz, Rudolf Amheim gibi diğer sinema kuramcılarının yapıtları henüz yayımlanmamışken, Ayzenştayn, Andre Bazin, Peter Wollen gibi sinema kuramcılarının yanı sıra kimi yararlı ve farklı türlerde kitaplar yayınlanmaktadır. 2000'lere kadar bu tür kitapların büyük bir bölümünü senaryolar oluşturmuştu. Ama bugünün ortamında, iyi senaryoların yayımlanması, "güç" yapıtların yayımlanmasından çok daha yararlıdır sinemasever okur için. Onu "güç" yapıtları istemeye yöneltecek kitaplar bu türde olanlardır. Nasıl, bir sinema izleyicisi için örneğin; Bir "İtalyan Yeni Gerçekçi" filmi izlemek, "David Lynch" filmi izlemekten önce gelmeliyse, sinema yayınlarında da sinemasever okurlara sunulacak bazı kitaplar öncelikli olmalıdır.

Abbas Kiyarüstemi'nin, "Kirazın Tadı" çekim senaryosunu

bu nedenle seçtik. Seçimimizi yaparken bizi etkileyen bir başka neden de, sinemamızda yıllardan beri "Halk Sineması" hakkında ileri sürülen farklı düşünceler ve arayışlardır. (Biz bu soruna hâlâ çözüm arayıp dururken komşu ülke İran, bunun en doğru örneklerini gerçekleştirmiş ve İran sinemasını tüm dünyaya kabul ettirmiştir.) "Kirazın Tadı" bu düşüncenin modelidir belki de. Ama bizde yapılagelenin kat kat üstünde izleyicisine ve halkına saygı duyan bir model. Yeni İran sinemasının tüm özelliklerini taşıyan bu film, ulusal bir sinemanın uluslararası ününü sağlayan yapıtlar arasında bulunarak "Halk Sineması"nın geçerli bir örneği olmaktadır. Yapısı ve içeriği bakımından son derece sağlam ve yalın olan "Kirazın Tadı"nı sinemada yapılabileceklerle bir örnek olarak sinemasever okurlara sunuyoruz.

Artun YERES

ABBAS KIYARÜSTEMİ
Yönetmen

Yeni İran sineması'nın kurucularından biri olan Abbas Kiyarüstemi 1940'ta İran'da doğdu. Tahran Üniversitesi'nin Güzel Sanatlar Fakültesi'nden mezun olduktan sonra grafik sanatlar alanında film afişleri desinatörlüğü yaptı. Daha sonra reklam sektöründe çalıştı ve 150'yi aşkın reklam filmi çekti. 1970'de "Çocukların ve Gençlerin Zihinsel Gelişimi Enstitüsü"nde sinema bölümü kurulması için görevlendirildi. Burada birçok kısa film çekti. Bu filmlerinin çoğu, çeşitli film festivallerinde ödüller aldı. 1972'de ilk uzun metraj filmi olan "Yolcu"yu gerçekleştirdi. 1987'de "Arkadaşımın Evi Nerede?" filmiyle uluslararası yarışmalarda adını duyurdu.

Kiyarüstemi'nin film dili, başlangıçta oldukça ilkeldi. Kamera hareketlerini kullanma cesareti olmadığından, objelerin çerçeve içine girmesini ve çıkmasını beklerdi. Kiyarüstemi'ye göre bu doğrudu. Çünkü, "güzel şeyleri bulmak, görmek ve bunların keyfini çıkarmak için beklemek gerekir." Yine ona göre gerçeğin kendisini dışavurmak için kamera hareketleri zorunlu değildir. Daha sonra yaptığı her filmde Kiyarüstemi film dilini geliştirecek yöntemler keşfetmiştir. O, film yapma konusunda bitip tükenmek bilmeyen inancı ve yaşadığı toplumdaki tüm olumsuzluklara rağmen hayata bağlılığıyla kendi anlatı yöntemlerini kendisi keşfederek artık herkesin hayran olduğu film dilini yaratmıştır.

Kiyarüstemi'nin sinema anlayışı izleyiciye bir mesaj vermekten uzaktır. Sinema yoluyla doğrudan mesaj veren yönetmenlerin çabalarına bir anlam vermez ve mesajı olan yönetmenlerin film yapmaktansa izleyicilerine bir telgraf çekmesi gerektiğini söyler. Sanatın yapabileceği tek şeyin izleyiciyi cesaretlendirmek olduğunu savunan Kiyarüstemi, konuları ortaya çıkarmaya çalışır. Konularını gerçek yaşamdan seçer. Hikayesi olan insanlardan yola çıkmayı, roman ya da öykülerden yola çıkmaya yeğleyen Kiyarüstemi; "Ben

romanlardan öyküler arayan yönetmenleri, balık dolu bir derenin çevresinde yaşayan ancak, konserve yiyen İranlılar'a benzetirim." Demektedir.

Tüm filmlerinde doğa ve insanın yarattığı düzen arasındaki gerilim ve birbirlerini etkileyişleri de önemli bir yer tutar. 1991'de çekmiş olduğu "Hayat Devam Ediyor", 1987'de "Arkadaşımın Evi Nerede?" filmini çektiği bölgede ve oraya gidiş sırasında geçer. Quoker adlı bu bölgeye doğru depremten hemen sonra yola çıkar. Denetlenemeyen bir doğa olayının insanın o güne kadar kurduklarını nasıl etkilediğine tanık oluruz. Arabadaki yönetmen ve oğlunun yer alış biçimiyle, köydeki duruşlarıyla (çünkü onlar filmin kendisidir) yol süresince kameradan gördüğümüz gerçeklik arasında bir fark vardır ve dışarıdaki gerçek daha güçlüdür. İnsanın dayanma gücü, yıkılanı yeniden kurmak, yıkıntılar arasında bile kendi düzenini sürdürme, koruma içgüdü...

Yine film süresince karşılaşılan insanlarla geçen konuşmalar, onların yaşamı kavrayışları... kaynak suyuna musluk yapma gereksinimi, fiziksel gerçekliğin karşısında insanın dayanma gücünü sergiler. Ama yönetmen, köydeki herkesin filminden tanıdığı çocuğu bulmaya kararlıdır. Arkadaşının evi nerededir şimdi? İnsanların yaşama gücünü aldığı beraberlik toprağın nerede olduğunu önemsizleştirir, yaşanılır toprak neredeyse oraya yerleşir. Depremden sonra kimse önceki yerinde değildir.

1989'da yaklaşık otuz öğrenci ile görüşmeler yaparak onların ortak sorunları üzerine gerçekleştirdiği "Ev Ödevi"nde Kiyarüstemi, gerçekliği sorgulamada özel önem verdiği belgesel tarzında bir film gerçekleştirir. Çocuklarla çalışmasının nedenlerinden biri de, onların ön yargılardan uzak ve doğal olana daha yakın olmalarıdır. Onlar, doğala daha yakındır, çünkü sıkıcı ve hantal gelenekler içerisinde, naif yaşamayı başarabilen kişilerdir. Bir trajedi karşısında bile

çocuksu bilgelikleriyle yaşamdan zevk alabilmeleri Kiyarüstemi'yi etkileyen nedenlerin başında gelir. Bu nedenle filmlerinin çoğunda çocuklara yer vermiş ve onların yaşama bakışlarını, toplumsal yaşamın getirdiği karamsarlık ve mutsuzluğun karşısına bir alternatif olarak çıkarmaya çalışmıştır.

Kiyarüstemi'nin etkileyici filmlerinden biri de 1990 yapımı olan "Yakın Plan"dır. Bu film, yönetmenin konuları ele alış biçiminin bir ifadesidir: Bir gerçeklik parçasını genelin içinden alıp olabildiğince büyüterek, yeniden genelin içine göndermek... Kiyarüstemi, sanatsal aldatmacanın ne olduğuna, yönetmenle oyuncu arasındaki ilişkiye, rol yapmanın ne olduğuna, sanatın yaşamdan ne kadar kopuk olduğuna, sıradan denilen insanların sanatla ilişkisine, sinemanın gerçekliğinin insanlarda yarattığı etkiye, sinemanın parayla ilişkisine kadar hiçbir açıklama katmayan örgüsüyle tüm boyutlarda, çağrışımlar yaratan bir olayı sergileyerek izleyiciyi derinleştirir. Konu olan ve sonra suçlu sandalyesindeki yoksul adam, sinemada kendi yaşamının gerçeğini ilk kez Makhmalbaf'ın filmiyle gördüğü, büyülendiği için onun gibi yönetmen olmak istemiştir. Kendini Makhmalbaf olarak tanıttırmasının nedeni tanınan bir isimle daha kolay para bulabileceği ve filmini çekebileceğidir. Ayrıca insanların gerçeğine daha da yaklaşacak, ünlü birinin de mütevazı olabileceğini kanıtlayacaktır. Mahkeme sahnesinde yönetmen ona sorar, önce sahte yönetmen şimdi gerçek oyuncu olan adam yanıtlar: "Arzu, sanatı kaplayan bir örtüdür." Yoksulluğunu ve işsizliğini daha da ağırlaştıranın, hayatta aradığı manevi doyumu bulamaması olduğunu ve bu yüzden film çekmek istediğini söylerken o anda yaptığının rol olmadığını, kendini oynadığını, gerçekleri dile getirdiğini ifade ederek kendini savunur...

Sinemanın büyüğü insana herşeyi böyle yakınlaştırır, an-

cak gerçek yaşamlar arasında ulaşılması g bir mesafe vardır. Bu nedenle suçlunun söylediği; “yönetmen aynı zamanda oyuncudur” sözü, yönetmenin gerçek yaşamın bir oyuncusu gibi çalışması gerektiğinin altını çizer. Bu film bir yaşam deneyimidir, yönetmenin deneyimidir ve izleyiciye sinema denen serüvenin deneyimlerini aktarır. Kiyarüstemi’nin sinemasında gerçeklik ve sinemasal anlatımın arasında olan ve filmlerin biçimlerine yansıyan karşıtlıklar, çelişkiler, yönetmenin ele aldığı yaşam parçasının içinde vardır. Mahkeme salonunda aslında sorgulayan sinemadır, Kiyarüstemi’dir ve sinema, mahkeme salonunda kendini sorgular. Karar verecek olan seyircidir.

Filmleri

- 1970 Nanva Kucheh - Ekmek ve Arka Sokak
1972 Mosafer – Yolcu
1972 Zang-e Tafrih
1972 Tajrobeh – Deneme
1975 Manam Mitunam - Ben de Yapabilirim
1975 Do Rah-e Hal bara-ye YekMa'saleh - Bir Sorunun İki Çözümü
1975 Lebosi bara-ye Arusi - Düğün Takımı
1975 Rang-Ha – Renkler
1975 Gozaresh – Rapor
1975 Rah-e Hal – Çözüm
1975 Qaziyeh Shekl-e Aval, Qaziyeh Shekl-e Dovvum – İlk Yorum, İkinci Yorum
1975 Dandan-dard - Diş ağrısı
1975 Tartib ya Bedun-e Tartib - Düzenli veya Düzensiz
1975 Hamsarayan – Koro
1975 Hamshahri – Hemşehri
1975 Avvali-ha - Birinci Sınıflar
1987 Khaneh-ye Dust Kojast -Arkadaşımın Evi Nerede?
1990 Mashq-e Shab - Ev Ödevi
1990 Nama-yNazdik - Yakın Plan
1992 Zendegi va digar Hich / Va Zendegi Edameh Darad - Hayat ve Sonra Hiçbir Şey / Ve Hayat Devam Ediyor
1994 Zir-e Derakhtan-e Zeytun - Zeytin Ağaçları Altında
1996 Ta'm-e-Gilas - Kirazın Tadı
1999 Bad Ma ra ba Khod Khahad Bord - Rüzgar Bizi Sürükleyecek
2001 Afrika
2003 Ozu'ya Adanmış
2004 On

**ABBAS KIYARÜSTEMİ
VE GERÇEKÇİ SİNEMA**

Tarihsel değişimler sonucu sinemada farklı akımların ortaya çıkışı elbette ki bir rastlantı olarak değerlendirilemez. Örneğin; II. Dünya Savaşı'nın yenik ve yıkık ülkesi İtalya'da "Neo-realismo-Yeni Gerçekçilik" akımı, daha önce bilinen "gerçekçi" filmlerden oldukça farklı bir anlayışta ortaya çıkmıştı. Toplum ve insan gerçeğinin dolaysız anlatımında sıradan insana gösterilen saygı nedeniyle, toplumsal ve siyasal davranışların ortaya konulması açısından, insanı bir ülkeye (ideale) indirgemek yerine yaşadığı toplumsal kesit içinde olanca boyutlarıyla yansıtmayı yeğleyen "Yeni Gerçekçilik" akımı, günümüz sinemasının gerçekçiliğinin çıkış noktası oldu.

1960'larda ortaya çıkan "üçüncü dünya sineması" adı altında gruplandırılan filmler, başlarda Çin ve Hong Kong, daha sonra Güney Kore, Tayvan, Kazak, Afrika, Japonya ve İran filmleriyle devam etti. Diğer üçüncü dünya ülkelerinde olduğu gibi İslam Devrimi sonrasında İran'da, Yeni Gerçekçiliğin izlerini taşıyan gerçekçi anlatı sinemasının ürünü filmler yapıldı. Özellikle 80'lerin sonu ve 90'ların başından itibaren gerçekçi anlatımın getirdiğı gerçeklik ile yetinmeyip, yepyeni bir gerçekçilik anlayışı geliştiren filmler yapıldı. Yönetmenler bu filmlerinde, yeni anlatım yöntemleri ve araçları vasıtasıyla, izleyicinin alışık olduğu klasik anlatı kalıplarını zorlayarak, filmde gösterilen gerçekliği sorgulayan ve hem kendilerine hem de izleyiciye "Sinema Nedir?" sorusunu soran filmler ürettiler.

Hiç kuşkusuz bu tür bir film anlayışının öncüsü (kimi değerlendirmelere göre) Abbas Kiyarüstemi olmuştur. İlk filmlerinde daha çok klasik gerçekçilik anlatı yapısına dayanan Kiyarüstemi'nin her yeni filminde, film dili ile birlikte gerçekçilik anlayışının da gelişmeye başladığı görölmüştür.

1987’de çektiği “Arkadaşımin Evi Nerede?”de Kiyarüstemi, profesyonel olmayan oyuncularla çalışarak ayrıntılara özel önem veren yalın, sade ve daha çok belgesel tarzına yakın bir film çekmişti. Ardından gerçekleştirmiş olduğu “Ev Ödevi”nde Kiyarüstemi, gerçekliği sorgulamada özel önem verdiği belgesel tarzında bir çalışma ortaya koymuştu. Daha sonraki filmi olan “Yakın Plan”ı sinema-gerçek (cinema-verite) anlayışına uygun uzun mahkeme sahneleri ve olayların gerçek kişiler tarafından yeniden canlandırılması yöntemi ile çekmişti. Kiyarüstemi’nin filmsel anlatımdaki başarısı, kendi dilini keşfetmedeki arayışı, Yine belgesel ile kumacanın birlikte harmanladığı “Ve Hayat Devam Ediyor” filmiyle yeni bir noktaya varır. “Zeytinliklerin İçinden” ise tamamen onun kendi arayışına ayna tutan bir filmidir. Bu filmi ile ilgili bir söyleşide; “film çekimi sırasında, bazen kameranın gerisinde, ana temanın dışında gelişen olaylar ve ilişkilerle karşılaşırım. Bunlar etkileyici ve merak uyandırıcı şeyler olabilir. O zaman kamerayı bu olaylar üzerine çevirmeyi isterim.”

Elbette ki Kiyarüstemi, gerçekliğe bakışında ve sanat anlayışında çok çeşitli etkenlerin rol oynadığını bir başka söyleşisinde, İtalyan Yeni Dalgası ile İran Yeni Dalgası’nın kimi yönetmenlerinin kendisini çok etkilediğini söyleyerek dile getirmiştir. Kiyarüstemi, bunun yanı sıra filmsel biçiminin bir diğeri esin kaynağının ise İran’ın geleneksel oyunu olan “Taziye” olduğunu belirtmiştir. Taziye, Şiilerin Kerbela olayıyla ilgili olarak her yıl genellikle muharrem ayında düzenledikleri yas niteliğindeki dinsel seyirlik bir oyundur. Kiyarüstemi, özellikle filmlerinde kullandığı yabancılaştırmanın kaynağı olarak Taziye oyunundan söz etmektedir.

Kiyarüstemi ve ardıllarının filmlerinde gerçekçi anlatıya karşı geliştirilmeye çalışılan türden bir gerçeklik anlayışı vardır. Kiyarüstemi bunu şöyle açıklar: “Her zaman bir film iz-

lemekte olduğumuz düşünceinde olmalıyız. Çok gerçek görünse bile... Bir film, gerçeklikten yola çıkarak bizim kurduğumuz şeydir. Bu yaklaşım yeni filmlerimde arttı ve daha da artacak.” Gerçekten de Kiyarüstemi, “Kırazın Tadı” adlı filmde gerçeklik sorgulamasını geliştirerek onu yeni boyutlara taşımayı sürdürdü.

Özetlersek, Kiyarüstemi gerçeğe bağlı bir yönetmendir. Gerçek öykülerden yola çıkar ve filmlerini oluştururken, yapıtının yanı sıra belgeye de önem verir. İzleyicinin olaylar ve kahramanlarla özdeşleşmesine karşı çıkan Kiyarüstemi, gerçeğe bağlı kalmak adına yapıtı gerçeklerin üzerinde eritir. Bu eşitlik daha çok son filmlerinde görölmektedir. Gerçeğin sinemadan önce geldiğini vurgulayan Kiyarüstemi, gerçeği daha iyi aktarabilmek için ses-görüntü birlikteliğine önem verir. Görüntünün kendi gerçek sesine sahip olmamasının gerçekçilik açısından eksiklik yaratacağına inanır.

ABBAS KİYARÜSTEMİ ANLATIYOR

...İzleyiciyinin dolaysız olarak konunun bütünlüğü ile ilişki kumasını sağlamak için geniş planları terk edip plan-sekansı tercih etmek zorundaydım. Geniş plan kullanımında, gerçekliğin tüm unsurlarını izleyici için seçiyoruz. Doğru yaklaşım, izleyicinin kendisinin heyecanlandığı şeyleri seçebilmesine olanak sağlamaktır.

...İzleyiciye herşeyi açık bir şekilde göstermek düşüncesinde değilim. Başlangıçta görüntü yönetmeninin sekansı kesip şöyle dediğini hatırlıyorum: “Oyuncu başını çevirdi, yüzünü artık göremiyorum. Ben de şöyle yanıtlardım: “Ne önemi var? Önceden oyuncuyu gösterdik zaten. Eğer sırtını bir kere kameraya dönse sorun olmaz. İzleyici her zaman oyuncunun yüzünü yakından görmek mi isteyecek?” Oyuncu düşük ışıklı bir yere yürüdüğünde görüntü yönetmeni çekimi durdururdu. Fakat filmde karanlık yerler olabilir. Bazen birinin bacağının görüntüsü onun ruhsal durumunu daha iyi gösterebilir. Ne yazık ki bazı şeylerin gösterilmeyeceğine ilişkin yanlış inançlar var. Bu inançlar da sinemayı tiyatroya benzetmeye zorluyor. Bir oyuncu tiyatrodaki sırtını hiçbir zaman izleyiciye dönmeyebilir. Hiç kuşkusuz tiyatronun kendi kuralları var, fakat izleyici olarak bu kuralları yapay buluyorum. Görüntü yönetmeni benim için her zaman önemlidir. Bir görüntü yönetmeniyle çalışmak istediğimde o kişinin sabırlı biri olmasını beklerim, çünkü bilirim ki işini sabırla yapacaktır.

...Her zaman bir film izlemekte olduğumuz düşüncesinde olmalıyız, çok gerçek görünse bile... İzleyicinin bir gerçekliği değil, bir film izlemekte olduğunu görmesi için ekranın iki yanına yanıp sönen iki ok koymak isterim. Yani bir film gerçeklikten yola çıkarak bizim kurduğumuz bir şeydir. Bu yak-

laşım yeni filmlerimde arttı ve daha da artacak. Daha bilgili bir izleyiciye ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. Onları esir alıp duyguları üzerinde oynamaya karşıyım. İzleyici, bu duygusal şantajdan kurtulduğu zaman kendisinin efendisi olacak ve olguları daha bilinçli bir gözle izleyecek. Duygusallığa kapılmadıka kendimize ve bizi kuşatan dünyaya egemen olabiliriz.

...Basit gerçekleri ararım, fakat görünenlerin ardına gizlenmiş olanları. Film ekimi sırasında, bazen kameranın gerisinde ana temanın dışında gelişen olaylar ve ilişkilerle karşılaşırım. Bunlar etkileyici ve merak uyandırıcı şeyler olabilir. O zaman kamerayı bu olaylar üzerine çevirmeyi isterim.

...Ses benim için her zaman görüntüden daha önemli olmuştur. Görüntüleri kaydederek iki boyutlu bir yüzeye ulaşırız. Ses bu görüntülere derinlik katar, üçüncü boyutunu oluşturur. Ses, görüntünün boşluklarını doldurur; tıpkı resim ve mimari arasındaki ilişki gibi... Bir plan kendi özgün sesine sahip değilse tamamlanmamıştır.

...Gençken yazdığım sinopsisleri okumaları için benden büyüklere verdiğimi anımsıyorum. Çoğu zaman yazdıklarımın iyi olduklarını söylerler ve eklerlerdi: “Fakat çok karamsarsın, durum bu kadar kötü değil.” Onları iktidara hizmet etmekle, bağımsız olmamakla ve toplumun katı gerçekliğini tanımayı reddetmekle suçlardım. Fakat bugün gençler, okumam için senaryolarını bana verdiklerinde ihtiyatla şöyle diyorum: “Genç adam! Bergman karanlığın içerisinde aydınlık noktaları arıyor ve bu noktalar onun eserindeki inandincılığı sağlıyor. Sen de bunu dene...” Yaşamda deneyimin önemine inanıyorum. Karamsar olsak da umutsuz yaşamıyoruz. Birkaç seneden beri zor koşullara rağmen morallim çok yüksek, bu da ister istemez çalışmalarıma yansıyor.

KIRAZIN TADI

Filmin özeti

“Kirazın Tadı”nda bir adam, farklı bir şekilde intihar etmeye karar vermiştir. İntiharı için de kendine yardım edecek birini aramaya başlar. Film, arabanın içinde katledilen kent mekanının kesintisizmiş gibi kullanılan devamlılığıyla vardığımız, derin çukurların kazıldığı, inşaat için kum malzemesinin sağlandığı, kentin dışında çölümsü bir bölgede geçer. Burada göze çarpan yalnızca bir ağaçtır. Başkahraman o ağacın altında kazacağı bir mezarda ölmek istemektedir. Kendisine yardım edecek olan insandan istediğiye ertesi gün o öldükten sonra üzerini toprakla kapatmasıdır. Yol üstünde iş bekleyen göçmenlere, yoksul olduğu belli olan askere, şantiyede çalışan bir işçiye kadar yardım etmek ister. Herkes “çok para kazanmak ister misin?” sorusuyla şaşırır. Hepsi farklı kökenlerden olan bu kişiler arasından Kürt kökenli bir asker ve yaşlı bir okul hademesi arabasına biner.

Kiyarüstemi’nin röportaj tekniğiyle görselleştirdiği, bu do-

ğaçlama sahnelerde izleyici, oyuncu dışında gerçek kişiler tanımaya başlar. Aslında tabii ki onlar da bu “oyun”a kendileri olarak katılmışlardır. Kiyarüstemi’nin büyük ustalığı burada söz konusudur: Gerçek insanları oldukları gibi kaydedebilmek... İntihar olgusunu asker de tartışır, yaşlı adam da. Nedenini onların da bilmediği gibi izleyici de bilmez. Adam mutsuzdur. Yaşlı hademe, kan hastası oğlu için bu işi kabul etse de, yol boyunca adamı intihar etmesinden vazgeçirmeye çalışır. Birçok fıkra anlatır. Bir zamanlar kendi çaresizliğini, intihar etmeye karar verdiğini, bu kararı uygulayacağı sırada kirazı gördüğünü, kiraz yediğini ve onu ölmekten vazgeçirenin kirazın tadı olduğunu anlatır. Yaşlı hademe “dünyanın kendi gördüğü gibi olmadığını” söylese de adam, intihar kararından vazgeçmez ve filmin sonunda toprağa girer. Uzun bir karamadan sonra sahne, Kiyarüstemi’nin o mekanda kurmuş olduğu film setinin görüntüsüyle açılır. Film süresince Kiyarüstemi, arabanın geçtiği mekanları, insanları, çevreyi tüm gerçekliğiyle kahramanla birlikte izletmeye başlar. Arabanın içine soktuğu bu gerçeklik parçalarına yoğunlaşır. Arabanın içiyle dışı arasında iki farklı dünya kurar. Kiyarüstemi, birkaç kez gittiğimiz intihar mekanının, yarışlar sırasında izlediğimiz gerçekliğin, filmin sonuyla birlikte aslında gerçek zannettiğimiz gösterilerin de bir kurmacanın içinde yer aldığının altını çizer. Setin mekanı, film süresince hakim olan griliğin verdiği içe kapanıklıktan tamamen farklıdır. O çölümsü mekanın yeşillikleri vardır. O arada insanlar vardır. Uzaktan askerlerin eğitim sesleri ve müzik duyulmaktadır. Böylelikle Kiyarüstemi, izleyiciye de kirazın tadını gösterir.

KİRAZIN TADI

Çekim Senaryosu

Yönetmen
ABBAS KİYARÜSTEMİ

1997
95 dk.

بسم الله الرحمن الرحيم

*Siyah zemin üstünde, beyaz harflerle
"ALLAH ADINA"
yazısı yazılıdır.*

1. CADDE-ARABA iç/dış-şün (3' 07'')

■ Göğüs plan. Kamera sağa doğru hareket etmektedir. Arabanın içinde, orta yaşlarda bir adam profilden direksiyon başındadır. Fonda bir ambulansın siren sesi yaklaşıp uzaklaşır. Adam bir yer ya da birini arıyormuşçasına sağa sola bakınır.

(ses)

İşçiler mi?

■ Bel plan. Sağ ön kapının penceresinden kaldırımda iş bekleyen insanlar görünür. Araba durduğunda yoksul kılıklı bir adam pencereden içeri bakarak sorar.

İŞÇİ

işçi mi, işçi mi arıyorsun?

(ses)ADAM

Hayır!

İşçi başını sallayarak uzaklaşır. Araba tekrar hareket eder.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı. Adam, sağ ön kapının pencere yönüne bakınır.

■ Bel plan. Yavaş gitmekte olan arabanın sağ ön penceresinden iş beklemekte olan yoksul kılıklı insanlar görünür.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı. Adam etrafına bakarak arabayı sürmektedir. Araba tekrar durakladığında bu kez sol kapının ön penceresine birkaç adam birden yaklaşır. İşçilerden biri sorar:

İŞÇİ
İşçi istiyor musun?

Biri daha sorar:

II.İŞÇİ
Kaç kişi lazım?

Adam yanıt vermeyince işçiler uzaklaşırlar. Başka biri yanaşır.

III.İŞÇİ
İki kişi mi?

Adam bakışını kaçıır, iş arayan uzaklaşırken araba hareket eder.

■ Göğüs plan. Kamera, ön camından direksiyondaki adam sağa sola bakınarak arabayı sürer.

■ Yan Genel plan. Hareket halindeki arabanın sağ ön penceresinden bir bina inşaatı görünmektedir. Araba yavaşlar, elinde hortumla çevreyi sula-
yan bir işçinin önünde durur. İşçi arabanın içine bakar.

■ Göğüs plan. Adam, sağ ön pencereden işçinin olduğu yöne dikkatle baktıktan sonra vites değiştirip arabayı sürer. Hızını artırarak yola devam eder.

2. KENT DISI YOL-ARABA dış/ıç-gün (24'')

■ Genel plan. Hareket halinde olan arabanın sağ ön penceresinden, ağaçlıklı bir arazi ve bir dere görünmektedir. Görüntüye köprü parmak-
lıkları girip geçer. Çevresi çitle kaplı derme çatma bir bahçeden metale vurulan çekiç sesleri duyulur. Ağaçların ve bidonların arasında çömel-
miş biri elindeki çekiçle çalışmaktadır.

■ Omuz plan. Ön camdan direksiyondaki adam, görüntünün soluna, sonra sağına göz atıp yola devam eder.

3. TOPRAK YOL-İNŞAAT ALANI dış/İc-ün (5' 13'')

■ Yan Genel plan. Hareket halinde olan arabanın sol ön penceresinden toprak yol ve kenarında yan yana ve üst üste dizilmiş kanalizasyon boruları görünür. Yolun kenarına bırakılmış paslı ve hurda bir arabanın içinde iki küçük çocuk bel planda kameraya doğru bakar. Araba, yavaşlayarak durur.

I. ÇOCUK

Merhaba bayım.

II.ÇOCUK

Merhaba.

(ses)ADAM

Merhaba. Ne yapıyorsunuz?

İki çocuk camları olmayan arabanın ön penceresinden başlarını dışarı çıkartır.

I. ÇOCUK

Oyun oynuyoruz.

■ Omuz plan. Adam başını çevirip yola devam eder.

■ Yarı Genel plan. Hareket halindeki arabanın ön camından toprak yol ve inşaat alanı görünür.

■ Göğüs plan. Ön camdan direksiyondaki adam dikkatle çevreye bakınmasını sürdürür.

■ Yarı Genel plan. Toprak yolun kenarında beton ve mermer bloklar, inşaat malzemeleri vardır.

■ Göğüs plan. Sağa doğru hareket halindeki arabada, profilden görünen adam duyduğu ses üzerine arabayı yavaşlatır.

SES

Bir yemeğin kaç mal olduğunun farkında mısın?

Adam sağa bakınarak arabayı durdurup tartışmayı dikkatle dinlemeye başlar.

II. SES

Sadete gel!

SES

100.000 Toman yeterli değil! Nasıl ödeyeceğiz?

II. SES

Tamam, ne istiyorlar? İş nereden bulabiliriz?

SES

Kapatma!.. Telefon mu etmek istiyorsun?

Adam onlara doğru sorar:

ADAM

Ne?

SES

Telefonu kullanmak mı istiyorsun?

ADAM

Hayır!

Adam arabayı hareket ettirir. Bir süre gittikten sonra yolun aşağı kısmında görünen, inşaat halindeki binaların oluşturmuş olduğu alandan geçerken duyduğu ses üzerine arabasını yavaşlatıp yolun kenarındaki telefon kabininin önünde durdurur. Kabinin içinde genç bir adam yüksek sesle telefonda konuşmaktadır.

GENÇ ADAM

Müzenin dışında mı? Ne zaman? Tamam. Hoşçakal.

Ahizeyi yerine bırakıp telefon kabinini terk eden genç adam görüntünün sağından çıkar. Adam arabayı hareket ettirip yürümekte olan genç adama yanaşıp seslenir.

ADAM

Seni bırakayım.

Genç adam yürümesini sürdürerek eliyle ileriye işaret eder.

GENÇ ADAM

Sağol, şurada çalışıyorum.

ADAM

Ben de o yöne gidiyorum.

GENÇ ADAM
Hayır, çalışıyorum.
ADAM

Tamam, bu kadar gururlu olma.
GENÇ ADAM

Sana çalışıyorum dedim.

Genç adam görüntünün sağından çıkar. Adam arabayı durdurup arkasından bakar.

■ Boy plan. Arabanın ön camından uzaklaşan genç adam ters ters arkasına bakıp ilerideki inşaat malzemelerinin bulunduğu kulübeye yaklaşmış içeri girer.

■ Göğüs plan. Arabanın ön camından adam kulübe yönüne bakmasını sürdürür.

■ Yarı Genel plan. Arabanın ön camından inşaat için blok beton malzemeleri arasındaki kulübe. Üst üste korna sesi duyulur. Genç adam kulübenin kapısından çıkıp arabanın olduğu yöne bakar.

■ Göğüs plan. Arabanın ön camından, adam eliyle gelmesi için işaret eder.

ADAM

Buraya gel, bir dakika, lütfen.

■ Yan Genel plan. Arabanın ön camından görünen genç adam, kulübenin önünden ayrılmış arabaya doğru yaklaşır, sağ ön pencereye gelip Göğüs planda eğilip içeri bakar.

(ses)ADAM

Merhaba, nasılsın?

Genç adam yanı şaşkın başını sallar.

GENÇ ADAM
Sağol.

(ses)ADAM

Para sorunun varsa sana yardım edebilirim.

GENÇ ADAM
Hayır!

(ses)ADAM

Para sorunun yok mu?

Genç adam "hayır" anlamında başını sallar.

(ses)ADAM

Sana yardımcı olabilirim.

Genç adam öfkeli bir sesle yanıtlar.

GENÇ ADAM

Bas git, yoksa suratını dağıtınm!

■ Göğüs plan. Adam, hiçbir şey demeden o yöne bakar.

(ses)GENÇ ADAM

Kaybol!

Adam başını ileri çevirip arabayı hareket ettirir.

■ Göğüs plan. Ön camdan adam arabayı sürmektedir.

■ Genel plan. Hareket halindeki arabanın ön camından toprak yol ve yolun aşağı kısmındaki inşaat halindeki binalar görünür.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

■ Yarı Genel plan. Hareket halindeki arabanın ön camından inşaat halindeki binalar.

4. CORAK ARAZİ-TOPRAK YOL dış/ic-qün (3' 6'')

■ Göğüs plan. Ön camdan adam arabayı sürmekte, bir yandan da sağa sola bakınmaktadır.

■ Yarı Genel plan. Hareket halindeki arabanın ön camından, derin çukurların kazılmış olduğu, inşaat için kum malzemesi sağlanan çorak arazideki yüksek bir tepeden çukura doğru kırmızı tişörtlü bir adam iner. Araba hareketi durur. Çukurdaki adam, yerde sağa sola savrulmuş plastik torbalardan birini eğilip alır.

■ Omuz plan. Adam aşağıya doğru bakarak arabayı hareket ettirir.

■ Yarı Genel plan. Çorak arazide adam uzaklaşıp içi dolu, büyükçe bir torbanın yanında duraklar.

■ Yan Genel plan. Alt aç. Arabanın, aşağıya inen toprak yolda sola doğru gitmesini kamera çevrinme hareketiyle izler. Yol kenarında bir grup çocuk bağıra çağıra çukurdan aşağıya koşuşur.

■ Göğüs plan. On camdan adam arabayı sürer.

■ Göğüs plan. Adam profilden arabayı sürmeye devam eder.

■ Göğüs plan. Bir önceki aç. Adam etrafına bakınıp arabayı yavaşlatıp durdurur.

■ Göğüs plan. Arabanın sağ ön camından, önündeki çuvala plastik torbalar dolduran kırmızı tişörtlü adam görünür. Amorstan adam, ona seslenir.

ADAM

Kolay gelsin, nasılsın?

ÇÖPÇÜ

İyi, sağol.

ADAM

Nedir o? Ne topluyorsun?

ÇÖPÇÜ

Plastik torbalar.

ADAM

Ne için?

Çöpçü başıyla ileriye gösterir.

ÇÖPÇÜ

Onlan toplayıp yakındaki fabrikaya satıyorum.

ADAM

Parmağına ne oldu?

Çöpçü, sarılı olan işaret parmağına bakar.

ÇÖPÇÜ

Bu sabah kestim.

ADAM

Geçmiş olsun. Güzel tişört. Nerden aldın?

ÇÖPÇÜ

Geçen hafta, buralarda buldum.

ADAM

Güzel renk, sana yakışmış. Üzerinde ne yazıyor biliyor musun?

Çöpçünün giymiş olduğu kırmızı tişörtün üstünde Latin harfleriyle 'A.C.Z.A' yazılıdır. Çöpçü "hayır" anlamında başını sallar.

ADAM

Nerelisin sen?

Bağırmakta olan çocuk sesleri duyulur.

(ses)ÇOCUK

Pisi, pisi, aletin çok yapışkan.

Çöpçü başını çevirip bakınır.

ADAM

Onlan boşver.

ÇÖPÇÜ

Oyun oynuyorlar.

ADAM

Nerelisin?

ÇÖPÇÜ

Lorestan civarından.

ADAM

Yerli değilsin o zaman, Lorestan'dan!

ÇÖPÇÜ

Sen de mi Lorestan'dansın?

ADAM

Öyle diyebilirsin. Günde ne kadar kazanıyorsun?

ÇÖPÇÜ

200, 300, 400, 600, 700.

ADAM

Parayla ne yapıyorsun?

ÇÖPÇÜ

Aileme gönderiyorum.

ADAM

Evlenmek istiyor musun?

ÇÖPÇÜ

Hayır, aileme yardım ediyorum.

ADAM

Onlara yardım mı ediyorsun?

Çöpçü "evet" anlamında başını sallar.

ADAM

Senden bir şey istesem yapar mısın?

ÇÖPÇÜ

Bir iş mi?

ADAM

İyi paralı bir iş.

ÇÖPÇÜ

Hayır, bilmiyorum... Ben sadece plastik torba toplayıp satıyorum. Çöpçü torbaları doldurmuş olduğu çuvalı sırtlayıp görüntüden çıkar. Adam arkasından seslenir.

ADAM

Neden? Nereye gidiyorsun?

KARARMA

tanıtma yazıları

(1' 19'')

Siyah zemin üstünde kırmızı yazılarla tanıtma yazıları başlar.

KİRAZIN TADI

bir ABBAS KİYARÜSTEMİ filmi

oyuncular

HOMAYOUN ERSHADI

ABDOLHOSEIN BAGHERI

AFSHIN KHORSHID BAKHTARI

SAFARALIMORADI

MİRHOSEINNOURI

AHMAD ANSARI

HAMID MASOUMI

ELHAM IMANI

görüntü yönetmen yardımcısı

FARSHAD BASHIR ZADEH

ses yardımcısı

SASSAN BAGHERPOUR

görüntü

ALIREZA ANSARIAN

titles

MEHDI SAMAKAR

yönetmen yardımcıları

HASSAN YEKTAPANAH

BAHMAN KİYARÜSTEMİ

kurgu

ABBAS KİYARÜSTEMİ

ses

JAHANGIR MIRSHEKARI

eşleme

MOHAMMAD REZA DELPAK

görüntü yönetmeni

HOMAYOUN PA YV AR

senaryo-yapım-yönetmen

ABBAS KİYARÜSTEMİ

5. KASABA-OTOYOL dış/İc-gün (10' 23'')

■ Göğüs plan. Profilden adam, sağa doğru arabayı sürmektedir. Sağa bakınarak arabanın hızını yavaşlatıp bir askerin yanında durur. Asker, arabanın sağ penceresinden içeri bakar.

(ses)ADAM

Nereye gidiyorsun?

ASKER

Barakalara

■ Omuz plan. Adam.

ADAM

Haydi, gel içeri.

■ Göğüs plan. Bir Önceki aç. Asker kapıyı açıp koltuğa oturur.

(ses)ADAM

Merhaba.

Araba hareket eder. Asker, adamın olduğu yöne bakar.

■ Göğüs plan. Adam.

ADAM

İyi misin? Nereye gidiyorsun?

■ Göğüs plan. Asker elini ileri uzatıp işaret eder.

ASKER

Aşağıya, çok uzağa değil.

■ Göğüs plan. Adam vites değiştirip sorar.

ADAM

Aşağıdaki barakalara mı? Kampın oradakine mi?

(ses)ASKER

Evet.

ADAM

Yorgun görünüyorsun.

■ Göğüs plan. Asker, adama bakar.

ASKER

Sarınm, Öyleyim.

(ses)ADAM

Yoruldu mu?

ASKER

Evet.

(ses)ADAM

Bir asker asla yorulmaz.

ASKER

Ne bekliyordun? Darabad'dan buraya yürüdüm.

(ses)ADAM

Darabad'dan mı?

(ses)ASKER

Evet.

■ Yakın plan. Adam bakışını yoldan ayırıp sorar.

ADAM

Bugün tatil ama!

■ Yakın plan. Profilden asker.

ASKER

Sabah altıya kadar görevdeydim.

(ses)ADAM

Nereye gideceksin?

ASKER

Teyzemin evine. O öldü. Ben kocasıyla kalıyorum. Bir akraba...

■ Yakın plan. Adam sorar.

ADAM

Ne zaman asker oldun?

■ Yakın plan. Asker.

ASKER

İki ay önce.

(ses)ADAM
Hâlâ acemi misin?
ASKER
Evet.

■ Yakın plan. Adam.

ADAM
Nerelisin sen?

■ Yakın plan. Asker.

ASKER
.....
(ses)ADAM
Ve burada ordudasın.
ASKER
Evet.

■ Yakın plan, Adam bir süre konuşmadan arabayı sürmeye devam eder.

■ Yakın plan. Asker.

(ses)ADAM
Sonra geri dönecek misin, yoksa kalacak mısın?

ASKER
Hayır, geri döneceğim.

(ses)ADAM
Nasıl?

ASKER
Eve döneceğim.

(ses)ADAM
Eve mi?

■ Yakın plan. Adam

(ses)ASKER
Evet.

ADAM

İyi

■ Yakın Plan. Asker

Ses ADAM

Orada ne yapacaksın?

Asker, yoldan geçen kamyon sesinin gürültüsü nedeniyle soruyu anlayamaz.

ASKER

Ne?

■ Yakın plan. Adam.

ADAM

Orada ne yapıyordun?

■ Yakın plan. Asker

ASKER

Çiftçiydim

■ Yakın plan. Adam.

ADAM

Çiftçi mi? Okudun mu?

■ Yakın plan. Asker

(ses) ADAM

Okula gittin mi?

ASKER

Uzun süre değil.

■ Yakın plan. Adam.

ADAM

Evet, bıraktın mı?

■ Yakın plan. Asker başını "evet" gibilerinden sallayıp adama bakar.

■ Yakın plan. Adam.

ADAM

Neden?

Yakın plan. Asker bir an düşünüp yanıt verir.

ASKER

Bilirsin.

Yakın plan. Adam, bakışını askerden yola çevirir.

Yakın plan. Asker düşünceli önüne bakar.

Yakın plan. Adam.

ADAM

Ailende kaç kişi var?

(ses)ASKER

Dokuz!

Yakın plan. Asker.

(ses)ADAM

Dokuz mu?

Asker başını sallayarak yanıt verir.

ASKER

Evet.

(ses)ADAM

Hepsi çalışıyor mu?

ASKER

Evet, hepsi.

(ses)ADAM

Tahrân'da kimseyi tanıyor musun?

ASKER

Evet.

(ses)ADAM

Akrabalar mı?

ASKER

Evet. Tahrân'da iki kardeşim var.

Yakın plan. Adam.

ADAM

Neden onlarla kalmıyorsun?

Yakın plan. Asker.

ASKER

Evliler, çocukları var ve evleri küçük. Orada kalamam.

Yakın plan. Adam.

ADAM

Paran var mı? Askerlere para ödenir.

Yakın plan. Asker soruyu anlayamaz.

ASKER

Ne?

(ses)ADAM

Para?

ASKER

Çok az... Maaş iyi değil.

Yakın plan. Adam.

ADAM

Senin için yeterli mi?

Yakın plan. Asker.

ASKER

Ha! Hayır yeterli değil.

Yakın plan. Adam. Bir süre konuşmadan yol alırlar.

ADAM

Ne zaman geri dönmene gerekiyor?

Yakın plan. Asker.

ASKER

Saat 6'da.

■ Yakın plan. Adam.

ADAM
Şimdi saat 5.

■ Yakın plan. Asker yanıt vermez.

■ Yakın plan. Adam.

ADAM
Burayı çok mu seviyorsun ki,

■ Yakın plan. Asker.

(ses)ADAM
Bir saat erken geldin?
ASKER
Hayır, aslında hayır.

■ Yakın plan. Adam.

ADAM
Harcanacak bir saatin var. Biraz dolaşmaya ne dersin? Sana önerecek iyi paralı bir işim olabilir.

■ Yakın plan. Asker, adama bakar.

(ses)ADAM
Gelirini artırmak için!..
ASKER
Saat 6'da barakalarda olmak istiyorum.

(ses)ADAM
Nasıl?
ASKER
Saat 6'da dönmüş olmak istiyorum.

(ses)ADAM
Seni geri getireceğim.

■ Yakın plan. Adam.

ADAM
Endişelenme geç kalmayacaksın.

■ Yakın plan. Asker hiçbir şey demeden adama bakar.

■ Yakın plan. Adam. Korna sesi duyulur, Adam arabayı yavaşlatıp yolun sağına soluna bakındıktan sonra tekrar hızlanır.

ADAM Gidelim mi?

(ses)ASKER

Tamam!

■ Yakın plan. Asker.

(ses)ADAM

Seni saat 6'da geri getireceğim. Endişelenme.

Asker, adama doğru bakar, sonra başını yola çevirir. Tekrar adama doğru bir göz atıp bakışını yola çevirir.

■ Yakın plan. Adam.

ADAM

Barakalar eğlenceli değil mi diyorsun?

■ Yakın plan. Asker bir şey demeden tekrar adama doğru bakar.

■ Yakın plan. Adam.

ADAM

Ben askerliğimi yaparken çok eğlenmişim. Hayatımın en güzel günleriydi. En iyi arkadaşım ile orada tanıştım. Özellikle ilk altı ayda. Sabah 4'te kalktığımızı hatırlıyorum.

■ Yakın plan. Asker.

(ses)ADAM

Kahvaltıdan sonra postallanmızı parlatırdık ve manevralara çıkardık.

Binbaşı bize katılırdı.

■ Yakın plan. Adam.

ADAM

Takımda 40-45 kişi olurdu. Binbaşı bizi sayardı. Bize tekrar etmemizi söylerdi: Bir... İki...

■ Yakın plan. Asker, kesik kesik, komut verircesine saymaya başlayan adama doğru bakıp belli belirsiz gülümser.

(ses)ADAM

Üç... Dört...

■ Yakın plan. Adam, askere bakıp sorar.

ADAM

Siz de sayıyor musunuz? Aynı şekilde mi?

Askerden yanıt alamayınca tekrar sorar.

ADAM

Eee?

■ Yakın plan. Asker gülümseyip başını yola çevirir.

(ses)ADAM

Nasıl sayıyorsunuz?

■ Yakın plan. Adam.

ADAM

Utaniyor musun?

■ Yakın plan. Asker başını sallar.

ASKER

Evet.

(ses)ADAM

Ne?

■ Yakın plan. Adam.

ADAM

Neden? Barakalarda arkadaşlarıyla saymıyor musunuz?

■ Yakın plan. Asker onaylarcasına başını sallar.

ASKER

Evet.

(ses)ADAM

O zaman beni arkadaş olarak görmüyorsun.

ASKER

Elbette görüyorum, biz arkadaşız.

(ses)ADAM

Hayır, birbirimizi tanıyırmışız gibi davranıyorsun.

ASKER

Hayır, öyle değil.

(ses)ADAM

Eee, o zaman?

ASKER

Öyle değil.

■ Yakın plan. Adam

ADAM

Dinle, biz şöyle yapardık:

Komut verir gibi, sesini kısarak saymaya başlar.

ADAM

Bir... İki...

■ Yakın plan. Asker ona doğru bakar.

(ses)ADAM

Üç... Dört...

■ Yakın plan. Adam.

ADAM

Bir... İki... Üç... Dört.

■ Yakın plan. Asker. Adamın giderek hızlanarak saymasını dinler.

(ses)ADAM

Bir, iki, üç, dört... Haydi tekrar et: Bir.

Asker sesini değiştirmeksizin saymaya başlar.

ASKER

Bir... İki... Üç...

(ses)ADAM

Siz de böyle yapmıyor musunuz? Askerler böyle saymaz.

ASKER

Elimden bir şey gelmiyor.

- Yakın plan. Adam, bir süre sessizce araba kullanmayı sürdürür.
- Yakın plan. Asker amorstan pencereden başını uzatıp bakınır. Sonra adama döner.
- Yakın plan. Adam gözünü yoldan ayırmadan araba kullanmayı sürdürür.
- Yakın plan. Asker kuşkulu sorar.

ASKER

Beni uzağa götürüyorsun, ne istediğini bilmeliyim.

(ses)ADAM

Ne yapacağını mı?

ASKER

Evet.

- Yakın plan. Adam yanıt vermeden önce askere doğru bakınır.

ADAM

Bilirsin evlat.

- Yakın plan. Asker.

(ses)ADAM

Senin yerinde olsam sormazdım. İşin ne olduğunu değil, parasını sorardım. Senin gibi biri için

- Yakın plan. Adam.

ADAM

Önemli olan ücrettir. İş iştir.

- Yakın plan. Asker.

(ses)ADAM

Böyle bakarsan kolay.

- Yakın plan. Adam.

ADAM

Bu sıradan bir iş değil ama ücreti de öyle. On dakikada altı aylık para kazanacaksın.

■ Yakın plan. Asker.

ASKER

iş nedir?

(ses)ADAM

İşi boşver, önemli olan ücret.

ASKER

Bana ne olduğunu söylemelisin!

■ Yakın plan. Adam bir an askere bakar.

ADAM

Bak, bir işçiye temel kazmasını söylediğinde bunun
bir hastane için mi,

■ Yakın plan. Asker.

(ses)ADAM

Bir tımarhane ya da camii için mi, ya da

■ Yakın plan. Adam.

ADAM

Bir okul için mi olduğunu sormaz. İşini yapıp parasını alır.

■ Yakın plan. Asker önüne bakarak dinlemektedir.

(ses)ADAM

Hiç işçi oldun mu?

ASKER

Evet.

(ses)ADAM

Ne için kazdığını sana söylediler mi?

ASKER

Hayır kimse söylemedi.

(ses)ADAM

O zaman bana neden soruyorsun?

Bana yardım et, sana ödeyeceğim.

☛ Yakın plan. Adam.

ADAM

Zor değil, göreceksin. Tamam mı?

Asker bir şey demeden düşünür, adama bakar.

☛ Yakın plan. Adam da bir süre sonra bakışını yoldan ayırıp askere bakar.

☛ Yakın plan. Asker bakışını kaçıır. Sonra yan gözle bakar.

☛ Yakın plan. Adam arabayı sürmeye devam eder.

☛ Yakın plan. Asker düşünceli, yola bakmasını sürdürür.

6. KURAK ARAZİ-TOPRAK YOL dış/ic-gün (15' 45'')

☛ Genel plan. Üst açı. Dar ve sürekli virajları olan toprak bir yolda hareket halinde olan arabayı, kamera çevrinerek izler.

(ses)ASKER

Nereye gidiyorsun? Saat 6'da barakada olmam gerekiyor.

(ses)ADAM

Seni geri götüreceğim, biraz sabırlı ol.

(ses)ASKER

İnmek istiyorum

(ses)ADAM

İnmek mi?

(ses)ASKER

Evet!

(ses)ADAM

Doğadan bir davet mi?

(ses)ASKER

Hayır, gidebileceğimi düşündüm.

(ses)ADAM

Neden gelmeni istedim? Sence ben deli miyim? Deli gibi mi görünüyorum?

(ses)ASKER

Geri dönmeyi düşünüyorum!

(ses)ADAM

Saat 6'da geri götüreceğimi söyledim ve söylediğimi yapacağım. Araba dar toprak yolda uzaklaşıp bir virajı dönüp görüntüden çıkar.

■ Yakın plan. Profilden asker hiçbir şey demeden adamın olduğu yöne bir göz atar.

■ Yarı Genel plan. Hareket halindeki arabanın ön camından virajlı toprak yol.

■ Yakın plan. Profilden adam arabayı durdurup el frenini çeker.

■ Yakın plan. Asker tekrar ona doğru bakar.

(ses)ADAM

Haydi, bir dakika gel.

ASKER

Geri dönmeliyim.

(ses)ADAM

Çık dışarı, açklayacağım.

Araba kapısının açılma sesi duyulur.

■ Bel plan. Arabanın ön camından adam, amorstan ilerler. Arabanın önünden profil olarak geçip sağa ilerler ve uçsuz bucaksız gibi görünen kurak araziye bakındıktan sonra kameraya dönüp eliyle aşağı tarafı gösterir.

ADAM

Oradaki deliği görüyorsun!

■ Yakın plan. Arabanın içinde profilden oturan asker.

(ses)ADAM

Şimdi beni dikkatle dinle!

■ Omuz plan. Adam.

ADAM

Sabah altıda buraya gel ve bana iki kere seslen. Bay Badi! Bay Badi! Eğer cevap verirsem elimi tut ve beni oradan çıkar. Arabada 200.000 Toman var. Onu al ve git. Eğer cevap vermezsem, üstüme 20 kürek toprak at.

■ Yakın plan. Bir önceki açı. Asker, başını kaldırıp adamın olduğu yöne bakar.

(ses)ADAM

Sonra da parayı al ve git!

ASKER

Beni geri götür. Hadi geri götür. Sorun çıkartmak istemiyorum.

■ Göğüs plan. Adam.

ADAM

Sorun mu? Ne sorunu?

■ Yakın plan. Bir önceki açı. Asker.

ASKER

İstemiyorum. Geç oldu. Geri gitmek istiyorum.

Bu işe karışmak istemiyorum.

■ Yakın plan. Adam.

ADAM

O deliğe 20 kürek toprak atamaz mısın? Şu anda sana gerçekten ihtiyacım var. Yoksa sana yalvarmazdım! Sana yalvarmamı mı istiyorsun? İstedğin bu mu?

(ses)ASKER

Hayır, neden bana yalvaracaksın?

ADAM

İhtiyaç ne demek? Yardım ne demek? Yardım illa parayla olmaz, ama ben sana para vereceğim. Sana yardım edeceğim. Paraya ihtiyacın yok mu? Emin misin?

(ses)ASKER

Elbette var!

ADAM

Eee? 200.000 yeterli değil mi?

■ Yakın plan. Bir önceki açı. Asker önüne bakarak yanıt verir.

ASKER

Sorun bu değil. Bunu yapamam!

■ Yakın plan. Adam.

(ses)ASKER

Sorun para da değil!

Adam başıyla aşağıyı işaret eder,

ADAM

Bu deliğe toprak atamaz mısın?

■ Yakın plan. Asker bakışını kaçıır.

(ses)ADAM

Bir çukura toprak atamaz mısın?

ASKER

Evet ama biri içindeyken, birinin kafasına değil!..

Kimseye toprak atamazsın!

■ Yakın plan. Adam.

ADAM

Eğer canlıysa kalkıp cevap verecektir! Bak, gerçekten yardımına ihtiyacım var. Ben deli değilim!

Adam bir aşağıya bir askerin olduğu yöne bakar. Sonra başını çevirip profil kalıp bir süre düşünür. Tekrar Askerin olduğu yöne döner.

ADAM

İçeri toprak attığında adam hayatta olmayacak ya da o çukurda olmayacak! Şimdi anlıyor musun?

■ Yakın plan. Asker yanıt vermeden önüne bakar.

(ses)ADAM

Beni anlıyor musun?

■ Yakın plan. Adam, yanıt beklercesine askerin olduğu yöne doğru bakar.

(ses)ASKER

Evet!

ADAM

Eğer anlıyorsan gel de bak!

Sırtını dönüp eliyle yeri işaret ederek birkaç adım uzaklaşır. Bel planda duraklar ve askerin olduğu yöne bakar.

ADAM

Buraya sabah altıda geldiğinde...

Eliyle uzakları işaret eder.

ADAM

Şuradakiler sizin barakalığınız mı? Oradan buraya sadece 20 dakika sürer. Beni iki kere çağır. Bay Badi, Bay Badi!

■ Kameraya doğru yaklaşıp omuz planda duraklar.

ADAM

Eğer cevap verirsem elimi tutup çıkmama yardım et.

Paran ödenecek.

■ Yakın plan. Asker suskunluğunu sürdürür.

(ses)ADAM

Ama cevap vermezsem...

■ Omuz plan. Adam.

ADAM

Dışarı!

Tekrar bir iki adım uzaklaşıp bel planda amors olarak duraklar.

■ Yakın plan. Asker arkasından bakar.

■ Bel plan. Adam, kameraya doğru dönerek eliyle yeri gösterir.

ADAM

Gel buraya! Gel ve gör!

■ Kameraya doğru yaklaşıp omuz planda duraklar.

ADAM

Sana ihtiyacım olması Tann'nın isteği ve sen yardım etmek istemiyorsun!

■ Yakın plan. Asker bir şey söylemeden bakışını adamdan kaçırır.

■ Omuz plan. Adam ısrarını sürdürür.

ADAM

İstemiyor musun?

■ Yakın plan. Asker yanıt vermez.

(ses)ADAM

Beni canlı gömmeyeceksin!

■ Omuz plan. Adam.

ADAM

Şu anda, düzinelerce insanı gömüyorlar.

Biz konuşurken bir sürü insan gömülüyor.

■ Yakın plan. Asker.

(ses)ADAM

Hiç mezarcı görmedin mi?

ASKER

Hayır, asla!

Asker, bakışını adamın olduğu yöne çevirir.

ASKER

Ben mezarcı değilim. İnsanları gömemem!

■ Omuz plan. Adam umutsuzca başını sallar.

ADAM

Mezarcı olmadığını biliyorum. İsteseydim çağırırdım.

İhtiyacım olan sensin.

■ Yakın plan. Asker hiçbir tepki göstermeden ileri bakmasına devam eder.

(ses)ADAM

Sen oğlum gibisin.

■ Omuz plan. Adam.

ADAM

Bana yardım et!

Askere doğru bakıp bir süre cevap bekler.

ADAM

Yalvarmalı mıyım?

■ Yakın plan. Asker bir an ona bakıp, başını çevirir.

ASKER

Hayır, yalvarmanın anlamı ne?

■ Omuz plan. Adam çaresizlik içinde sırtını dönüp birkaç adım uzaklaşır, Diz planda yerdeki taşlardan birine bir tekme atar. Askerin olduğu yöne bakıp eliyle yeri işaret eder.

ADAM

Hadi gel ve bir bak o zaman. Belki yapabileceğini hissedersin. 20 kürek toprak. Sadece 20. Her biri 10.000 Toman.

Yanıt bekler. Sonra sorar.

ADAM

Nerelisin sen?

(ses)ASKER

.....

ADAM

.....

■ Adam kameraya yaklaşıp göğüs planda duraklar.

ADAM

Sen cesur olmalısın.

Kısa bir süre yanıt bekler.

ADAM

Siz birçok savaş gördünüz, çok acı çektiniz.

■ Yakın plan. Asker hiçbir şey demeden ileriye bakmayı sürdürür.

■ Göğüs plan. Adam.

ADAM

Bir silah kullanıyordursundur değil mi? Silahın ne olduğunu biliyor musun? Sana verdiler mi?

■ Yakın plan. Asker hiçbir şey demeden adama bakar.

■ Göğüs plan. Adam bakışını sağa çevirip bir an düşünür, sonra tekrar askerin olduğu yöne bakar.

ADAM

İhtiyacın olduğunda insanları öldürebilirsin. Senden öldürmek için bir silah istemiyorum. Sana bir kürek veriyorum, kürek...

Sen çiftçisin değil mi?

Yanıt alamayınca çaresizlik içinde sırtını dönüp uzaklaşır. Diz planda tümsekten aşağıya inmeye başlar.

■ Yakın plan. Asker, o yöne bakar, bakışını indirir, tekrar o yöne bakar.

■ Boy plan. Adam tümseğin biraz aşağısında, ufak kuru bir ağacın yanında duraklayarak kameraya doğru bakıp seslenir.

ADAM

Sadece çiftçilik yaptığını farzet ve ben de ağacın altına ekilecek olan tohumum.

Eliyle ağacı işaret eder.

ADAM

O kadar zor mu?

■ Yakın plan. Asker, arabanın içinden adamın olduğu yöne bakıp bakışını indirir.

■ Boy plan. Adam çaresizlik içinde döner, tümseği tırmanarak kameraya doğru yaklaşır bel planda arabanın ön tarafından geçip soldan çıkar.

ADAM

Sen silah kullanmalısın, kürek değil! Bir küreği bile kullanamıyorsun!

■ Bel plan. Açık olan ön kapıdan içeri girip kontak anahtarı çevirir. Kapı açılma sesiyle sağa bakar.

■ Bel plan. Asker arabanın kapısından dışarı fırlayıp amorstan koşarak

■ Boy planda tepeden aşağıya inip kaybolur.

■ Bel plan. Adam arabadan çıkar. Kamera çevrinme hareketiyle izler. Adam arabanın önünden sağ tarafına geçer, açık olan kapıyı kapatır. Sırtını arabaya yaslayıp ileriye bakar.

- Yan Genel plan. Üst açı. Amorsttan asker tepeden aşağıya koşarak uzaklaşır.
- Göğüs plan. Karga sesleri duyulduğunda, ileriye bakan adam, başını gökyüzüne kaldırır.
- Genel plan. Kamera çevrinme hareketiyle gökyüzünde uçan kargaları izler.
- Göğüs plan. Bir önceki açı. Adam bakışlarını gökyüzünden indirip aşağıya doğru bakınır.
- Genel plan. Kimselerin olmadığı kurak mekan.
- Göğüs plan. Bir önceki açı. Adam ileriye bakınarak bir süre düşünür.
- Genel plan. Kurak arazideki yolda duran araba ve adam. Az aşağıdaki küçük ağaç. Adam arabaya biner. Hareket eden araba görüntünün sağından çıkar.
- Göğüs plan. Direksiyonda adam profilden arabayı sağa, hızlanarak sürmektedir.
- Yan Genel plan. Üst açı. Dar, toprak yoldaki arabayı kamera çevrinme hareketiyle izler.
- Omuz plan. Arabanın ön camından görünmekte olan adam, uzaktan talim yapan askerlerin komut seslerini duyunca o yöne doğru bakıp arabayı durdurur.
- Genel plan. Üst açı. Tepenin aşağısındaki bir başka toprak yolda bir grup asker, yüksek sesle komut tekrarlayarak yürümektedir.
- Göğüs plan. Adam sağ pencereden bir süre o yöne baktıktan sonra arabayı hareket ettirerek görüntünün sağından çıkar.
- Yan Genel plan. Toprak yolda sola doğru hareket halinde olan arabayı kamera, çevrinme hareketiyle izler. Arazide çalışmakta olan insanlar görünür.
- Göğüs plan. Arabanın ön camından adam.
- Yan Genel plan. Kamera hareket halindeki arabanın ön camından virajlı toprak yolu ve kurak tepeleri izler.
- Göğüs plan. Profilden adam sık sık çevreye bakınır.

■ Genel plan. Hareket halindeki arabanın sağ camından, ağaçların arkasındaki arazide birkaç insan görünmektedir.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı. Adam dikkatle arabanın sağ penceresinden dışarı bakınır.

■ Yarı Genel plan. Hareket halindeki arabanın sağ penceresinden ağaçların ilerisinde amorstan oturan bir adam görünür.

■ Göğüs plan. Kamera arabanın ön camından görünen adam, arabayı durdurur. Dikkatle sağ tarafa bakar.

■ Yarı Genel plan. Oturmakta olan adam, ilerideki ağaçlara doğru elini sallayarak seslenir. Ağaçların arasından bir başka adam görünür.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı. Ağaçların ötesindeki adamın yalnız olmadığını anlayınca arabayı hareket ettirir.

■ Yarı Genel plan. Hareket halindeki arabanın sağ penceresinden tarlada çalışmakta olan birçok insan görünür.

■ Göğüs plan. Profilde, arabayı süren adam.

■ Yarı Genel plan. Hareket halindeki arabanın sağ penceresinden ağaçlıklı arazi.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı. Profilden arabayı süren adam. Şarkı ve gülme sesleri duyulur.

■ Yarı Genel plan. Hareket halindeki arabanın sağ penceresinden, etrafa dağılmış olan birçok çiftçi şarkı söyleyerek çalışmaktadır.

■ Göğüs plan. Ön pencereden adam etrafına bakınırken, araba önce sarsılır, sonra stop eder. Adam marşa basar. Araba hareket etmez. Ne olduğunu anlamak için adam kapıyı açıp dışarı çıkar.

■ Genel plan. Tepe sırtlarında çalışan insanlar, toprak yolda ise sağ ön tekerleği yoldan çıkmış olan araba. Adam, arabanın önüne gelip boşlukta kalan sağ tekerleğe eğilip bakar. İşçiler koşuşarak arabanın yanına gelip bağıra çağıra yardım etmek için arabanın ön tarafına toplanır. Adam arabaya biner.

■ Göğüs plan. Ön camdan, adam direksiyon başındadır. Araba olduğu yerde sallanmaya başlar. İşçilerin hep birlikte bağışları duyulur.

■ Bel plan. Ön camdan, sağ ön tekerleği yola koymak için arabanın önünü hep birlikte kaldıran işçiler.

■ Göğüs plan. Ön camdan adam 'teşekkür' anlamında elini kaldırır.

ADAM

Teşekkürler.

Adam arabayı hareket ettirir. İşlerine dönen işçilere tekrar el sallar.

ADAM

Sağolun!

■ Yan genel plan. Toprak yolda damperli bir kamyon yolun yanına kum boşaltmaktadır. Adamın kullandığı araba, kamyonun yanından geçip uzaklaşmaya başlar. Kamera çevrinme hareketiyle izler. İleride yolun kenarında yere çömelmiş bir adamın yanında araba durur. Adam doğrulup arabanın yanına gelip sağ pencereden içeri bakar. Aynı anda arabanın yanından bir kamyonet geçip durur. Adam arabanın yanından ayrılıp kamyonetin arkasına atlar. Kamyonet hareket edip görüntünün sağından çıkar.

■ Göğüs plan. Ön camdan adam ileri bakmaktadır. Bir kamyon yanından geçip görüntüden çıkar. Adam arabayı hareket ettirip yola çıkar. Bir süre gittikten sonra dikkatle ileride sabit bir yere bakar.

7. SANTIYE-BARAKA ÖNÜ dış/ic-qün (8' 8'')

■ Boy plan. Üst açı. Sola ilerleyen araba yavaşlayıp durur. Adam sol pencereden yukarı doğru bakıp seslenir.

ADAM

Merhaba.

(ses)BEKÇİ

Merhaba.

ADAM

Nasılsın?

(ses)BEKÇİ

İyi, sağol.

Adam başıyla yan tarafı işaret eder.

ADAM

O makine ne için?

(ses)BEKÇİ

Çimento yapmak için.

ADAM

Gerçekten mi? Neden çalışmıyor?

(ses)BEKÇİ

Burası bugün kapalı. İşçiler burada değil.

ADAM

Sen neden buradasın?

(ses)BEKÇİ

Ben güvenlik görevlisiyim.

ADAM

Yalnız mısınız?

(ses)BEKÇİ

Evet.

ADAM

Tek başına. Bu hoşuna gidiyor mu?

(ses)BEKÇİ

Gel, bana katıl istersen!

ADAM

Seni rahatsız etmek istemem.

(ses)BEKÇİ

Haydi gel!

Adam el frenini çekip kapıyı açıp dışarı çıkar. Yukarı doğru bakınır.

ADAM

Bu merdivene mi tırmanacağım?

(ses)BEKÇİ

Evet!

■ Yan Genel plan. Barakanın terasında, bekçi bir taburede oturmuş önündeki işle ilgilenmektedir. Adam, duvara paralel duran parmaklıklı merdivenlerden tırmanmaya başlar.

ADAM

Buna nasıl tırmanıyorsun?

BEKÇİ

Aıştım!

Adam tutunarak tırmanmasına devam eder.

ADAM

Aıştın demek!

BEKÇİ

Evet.

Adam terasa çıkar. Tekrar selamlaşırlar.

ADAM

Merhaba!

BEKÇİ

Merhaba!

Adam çevreye bakınmaya başlar. Bekçi önündeki işle ilgilenmeyi sürdürür.

ADAM

Ne güzel bir yer.

BEKÇİ

Güzel mi? Sadece toprak ve toz!

ADAM

Sence toprak güzel değil mi? Toprak bize bütün güzel şeyleri verir.

BEKÇİ

Ve sana göre tüm güzel şeyler toprağa döner!

ADAM

Nerelisin?

BEKÇİ

Afganlıyım.

ADAM

Neresinden?

BEKÇİ

Mezar-ı Şerif

ADAM

Garip bir isim. Kimin mezan?

BEKÇİ

İmam Ali'nin mezan. Orası bir Hac yeri.

ADAM

İmam Ali'nin mezan, Necip'te değil mi?

BEKÇİ

Evet ama bazılan onun Mezar-ı Şerif'te olduğunu düşünüyor.

ADAM

Garip! Ne yapıyorsun?

BEKÇİ

Omlet hazırlıyorum. Sana göre değil!

Bekçi önündeki kabı alarak doğrulur.

BEKÇİ

Bir çay demleyelim.

Bel plan. Bekçi dönerek amorstana camla kaplı bölüme geçer.

(ses)ADAM

Çok sağol.

Adam görüntünün solundan amorstana girip camlı bölümden içeri bir göz attıktan sonra dönüp dikkatle ileriye bakar.

■ Yan Genel plan. Alt aç. Karşı tepede bir greyder, kepçesindeki toprağı boşaltır. Toprak yığını tepeden aşağıya toz bulutu çıkartarak yuvarlanmaya başlar.

■ Bel plan. Amorstana adam, tepeden yuvarlanmakta olan topraklara bakındıktan sonra camlı bölmenin içindeki kameraya dönüp seslenir.

ADAM

Burada tek başına sıkılmıyor musun?

(ses)ADAM

Buna alıştım, yalnızlığa da alıştım.

Adam etrafına bakınarak sağa ilerler, bekçinin olduğu yöne bakarak eliyle işaret eder.

ADAM

Oradaki adamı tanıyor musun?

(ses)BEKÇİ

Evet, o benim vatandaşım.

ADAM

O da mı Afgan?

(ses)BEKÇİ

Evet, o bir öğrenci. Tatil için burada.

Adam tekrar sola doğru ilerler.

ADAM

Öğrenci mi? Medresede olmalıydı.

(ses)BEKÇİ

Kendini yalnız hissetmiş, beni görmeye gelmiş. İki, üç gündür burada.

Adam terasta bir sola bir sağa turlamaya başlar.

ADAM

Uzun zaman mı kalacak?

(ses)BEKÇİ

Hayır. Sadece üç gün!

Adam turlamasını sürdürerek bir şey sorar.

(ses)BEKÇİ

Ne dediğini duymadım!

ADAM

Bu gece kalıyor mu?

(ses)BEKÇİ

Evet, kalıyor.

ADAM

O zaman tamamen yalnız değilsin.

(ses)BEKÇİ

Hayır, yalnız değilim!

Adam, cam kapının aralığında duraklayıp içeri bakar.

ADAM

O da mı Afgan?

(ses)BEKÇİ

Evet!

ADAM

Burada çok Afganlı var mı?

(ses)BEKÇİ

Afganistan'daki savaştan beri çok oldu. 2 ya da 3 milyon

Afganlı İran'da yaşıyor.

Adam tekrar turlamaya başlar.

ADAM

Burada savaş varken neden geri dönmediler?

(ses)BEKÇİ

Irak'la olan savaş sadece İran'ı ilgilendirir. Ama kendi evimizdeki

savaş bizi ilgilendiriyor.

ADAM

Ve bizim savaşımız sizi ilgilendirmede mi?

(ses)BEKÇİ

Sizin savaşınız bizi zor durumda bıraktı diyebilirim. Ama Afganistan'daki savaş çok daha kötü ve acılıydı.

Adam tekrar cam kapının aralığında duraklar.

ADAM

Bugün tatil, neden burada yalnızsın? Üzüntülüsün, ben de öyle. Birlikte biraz dolaşalım. Manzara değişir ve konuşuruz.

(ses)BEKÇİ

Burada ben görevdeyim.

Adam eliyle ileriye işaret eder.

ADAM

O makineye mi bakıyorsun?

(ses)BEKÇİ

Evet.

ADAM

Ama o kadar ağır makineyi kim götürebilir ki? Bugün tatil. Kimse'nin bekçiye ihtiyacı yok. Haydi biraz temiz hava alalım.

Her şey yolunda.

(ses)BEKÇİ

Bu benim işim. Hepimizin sorumlulukları var. Buradan ayırlamam.

ADAM

Gerçekten mi?

(ses)BEKÇİ

Gelemem, kusura bakma!

Adam tekrar turlamaya başlar.

ADAM

Biraz hava alabiliriz diye düşünmüştüm. Gidip öğrenci arkadaşına bakacağım. Belki birlikte dolaşmaya çıkarız.

(ses)BEKÇİ
Çay demledim!
ADAM

Kalsın, hoşça kal!

Adam merdivenlerden inmeye başlayarak görüntüden çıkar.

(ses)BEKÇİ
Öbür taraftan gitmeyi dene.
(ses)ADAM

Merdiven sallanıyor.

Görüntünün solundan giren bekçi, amorstan merdivenlerin başına gidip seslenir.

BEKÇİ
Tehlikelidir! Dikkat et!
(ses)ADAM

Kabloyu etrafına sanp sallanmamasını sağlayabilirsiniz.

Araba kapısının açılıp kapanma sesi duyulur.

■ Boy plan. Üst açı. Adam başını sağ pencereden çıkartıp elini "hoşçakal" anlamında kaldırır. Arabayı geri viteste hareket ettirdikten sonra kamera çevrinme hareketiyle izler. Sağa dönüp uzaklaşarak sağa kıvrılıp, Yarı Genel planda yolun kenarındaki ağaçların yanında oturup kitap okumakta olan Afganlı öğrenciye yaklaşır, durur. Öğrenci arabanın yanına gider. Birşeyler konuştuktan sonra doğrulup kamera yönüne bakıp elini kaldırır, "gidip döneceğim" gibilerinden sallır. Arabaya biner.

■ Göğüs plan. Bekçi o yöne doğru bakar.

8. KURAK ARAZİ-TOPRAK YOLDış/ic-gün (8' 44'')

■ Göğüs plan. Profilden, arabayı süren adam.

ADAM

İyi misin?

■ Göğüs plan. Yan koltukta oturan 25 yaşlarındaki Afganlı adamın ol-
duğu yöne bakar.

AFGANLI

Sağol.

■ Göğüs plan. Bir önceki aç.

ADAM

Sen Afganlısın değil mi?

(ses)AFGANLI

Evet.

ADAM

Ne yapıyorsun?

■ Göğüs plan. Bir önceki aç.

AFGANLI

Üç gün tatilim var. Yalnızdım, kendimi kötü hissetim. Arkadaşım

Ahmet de yalnızdı, ben de onu ziyarete geldim.

■ Göğüs plan. Bir önceki aç.

ADAM

Yani, İran'da ne yapıyorsun?

(ses)AFGANLI

Techizar medresesinde öğrenciyim.

ADAM

Afganistan'da medrese yok mu?

■ Göğüs plan. Bir önceki aç.

AFGANLI

Evet, birkaç tane var. Ama orada savaş vardı ve medresem pek iyi değildi. Babam bana İran'da ya da Necef'te okuyabileceğimi söyledi. Ben de İran'a geldim.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı. Adam bir süre düşündükten sonra sorar.

ADAM

Ya para? Baban sana para gönderiyor mu?

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

AFGANLI

Babamın durumu iyi değil. Hayır, Medrese bana 2000 Toman ödüyor. Yazın da çalışıyorum. Para biriktirmek için.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

ADAM

Ne çeşit işler?

(ses)AFGANLI

İşçilik yapıyorum, sıradan işler.

ADAM

Bir öğrencinin işçi gibi çalışabileceğini bilmiyordum!

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

AFGANLI

İhtiyacın varsa çalışırsın.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

ADAM

Bir iş gelirse alır mısın?

(ses)AFGANLI

Evet.

ADAM

Seni neden gezmeye çağırdığımı merak etmedin mi?

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

AFGANLI

Evet, ettim!

Afganlı dikkatle adama doğru bakmaya başlar.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

ADAM

Görevinin vaaz verip insanları yönlendirmek olduğunu biliyorum.

Ama gençsin, zamanın var. Bunu sonra da yapabilirsin.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

(ses)ADAM

Benim ihtiyacım olan ellerin.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

ADAM

Diline ihtiyacım yok. Ya da aklına!

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

(ses)ADAM

O eller gerçek bir inanana ait olduğu için şanslıyım!

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

ADAM

Öğrendiğin sabır, dikkat ve erdemlerle bu işe çok uygunsun sen!

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

AFGANLI

Bana ne yapacağımı söylemedin?

(ses)ADAM

Karanımın inancına ters düşeceğini biliyorum.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

ADAM

Sen canı Tann'ın verdiği ve uygun gördüğünde

alacağına inanıyorsun.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

(ses)ADAM

Ama bir adamın devam edemeyeceği bir zaman geliyor.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

ADAM

Artık tükeniyor ve Tann'nın harekete geçmesini bekleyemiyor.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı. Afganlı, dikkatle adama bakarak dinler.

(ses)ADAM

Kendi yapmaya karar veriyor,

■ Göğüs plan. Bir önceki açı. Adam, Afganlı'ya doğru bakar.

ADAM

İşte buna "intihar" diyorlar.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı. Afganlı bakışını ileri çevirir.

(ses)ADAM

Görüyorsun "intihar" kelimesi sadece sözcükler için değil,

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

ADAM

Gerçek bir uygulaması olmalı. Ve işte uygulama. Adam onun uygulanmasına karar verdi.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

AFGANLI

Gerçekten anlamıyorum. Bana ne yapacağımı söyle. Yapabilirim, senin için yapacağım.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

ADAM

Kendimi bu hayattan kurtarmaya karar verdim. Neden? Bunu bilmen gerekmez ve bu konuda bir açıklama yapmam!

Zaten anlamazdın da!

■ Göğüs plan. Bir önceki açı. Afganlı dikkatle adama bakar.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

ADAM

Sen anlamayacağın için değil, sadece hissettiğimi hissedemezsin!

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

ADAM

Acıyı anlayabilirsin.

Göğüs plan. Bir önceki açı.

ADAM

Avutabilirsin. Ama acımı hissedebilir misin? Hayır!

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

ADAM

Acı çekiyorsun, ben de seni anlıyorum.

Acımı anlıyorsun ama onu hissedemezsin.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

(ses)ADAM

Bu nedenle senden gerçek bir Müslüman olmanı istiyorum.

Ve bana yardım etmeni?

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

ADAM

Yapabilir misin?

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

AFGANLI

Evet, seni anlıyorum. Ama intihar yanlış. Hadisler, 12 imamımız ve Kuran'ın intihar için söylediğine göre, insan kendini öldürmemelidir.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

(ses)AFGANLI

Tanrı vücudunu ona emanet etmiştir.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

AFGANLI

İnsan o vücuda işkence etmemelidir. Seni anlıyorum ama nereden bakarsan bak intihar...

■ Göğüs plan. Bir önceki açı. Adam, Afganlı'nın sözünü keser.

ADAM

Bu doğru ama sana vaaza ihtiyacım olmadığını söylemiştim.

Eğer vaaz isteseydim,

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

(ses)ADAM

daha deneyli, çalışmasını bitirmiş birine giderdim!

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

ADAM

Ben sadece sıradan bir yardım istiyorum.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

AFGANLI

Elim, Tann'nın adaletini yerine getirir. İstedığın şey adil değil.

■ Genel plan. Üst açı. Kurak arazideki toprak yolda araba bir virajı dönerek sola doğru yol alır, kamera çevrinme hareketiyle izler. Araba bu kez sağ virajı döner. Bir süre yol aldıktan sonra sol virajı dönerek uzaklaşır.

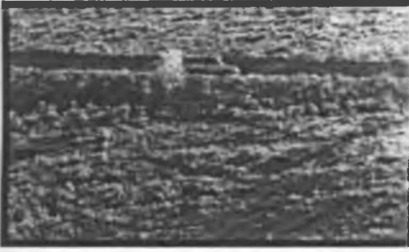
(ses)ADAM

İntihann büyük günahlardan biri olduğunu biliyorum ama mutsuz olmak da büyük günah. Mutsuzken diğer insanları yaralarsın. Bu da günah değil mi? Diğerlerini yaraladığında, bu da günah olmaz mı?

Aileni yaraladığında, arkadaşlarını, kendini yaraladığında. Bu da günah değil mi? Seni yaralarsam, bu bir günahdır ama kendimi öldürsem, öyle değil mi?

(ses)AFGANLI

Haklısın, sana yakın olan insanları yaralamak da günahdır.

(ses)ADAM

Bence Tanrı o kadar büyük ve merhametli ki yarattıklarının acı çekmesini görmek istemez.

■ Yarı Genel plan. Üst açı. Kamera çevrinme hareketiyle arabayı izler. Araba bir virajı dönüp sola yol alır. Sağ virajı dönüp görüntünün sağından çıkar.

(ses)ADAM

O kadar ulu ki, bizi yaşamaya zorlamaz. Bu yüzden insan bu seçeneği sunmuştur. Bunun anlamını hiç düşündün mü?

■ Yarı Genel plan. Araba toprak yolda sağa doğru yol alıp, küçük ağacın bulunduğu yere gelince yavaşlayıp durur.

(ses)AFGANLI

Bunu düşündüm ama senin gibi değil.

(ses)ADAM

Her neyse, konuşmak bizi bir yere götürmeyecek!

Burası yeri ve zamanı değil.

■ Göğüs plan. Adam, Afganlı'nın olduğu yöne bakar.

ADAM

Şimdi dışarı çık. O ağacın yanında bir delik var. Git ve bak.

Sonra açıklayacağım. Haydi, bir bak.

■ Göğüs plan. Afganlı dönüp kapıyı açıp dışarı çıkar.

■ Göğüs plan. Adam o yöne bakıp tedirgin beklemeye başlar.

■ Bel plan. Arabanın açık kapısı. İleride amorstan eğilmiş olan Afganlı, doğrulup döndükten sonra arabanın açık duran kapısına yaklaşır duraklar.

(ses)ADAM

İçeri gir! Şimdi açıklayacağım.

■ Yarı Genel plan. Afganlı arabaya biner. Sola doğru hareket eden arabayı kamera çevrinme hareketiyle izler.

(ses)ADAM

Bu gece bütün uyku haplarımı yutmaya karar verdim. Sonra da o deliğe gelip uyumak için uzanmalıyım.

■ Genel plan. Üst açı. Araba toprak yolda sola doğru dönüp uzaklaşmaya başlar.

(ses)ADAM

Senden istediğim şafağa kadar bekleyip sonra buraya gelmek.
Ve iyi bir kardeş olarak beni toprakla örtmek. Hepsi bu!

(ses)AFGANLI

Elbette, Kuran'dan okumaya devam ediyorum.

8. SANTIYE YOLU-SANTIYE ÖNÜ dış-aün (1' 14'')

Yarı Genel plan. Çevrede ağaçların olduğu toprak yolda sağa giden arabayı kamera çevrinerek izler. Araba bir süre yol aldıktan sonra sola dönüp şantiye yoluna inen yokuştan aşağıya inerek inşaat makinelerinin arasında durur. Kapı açılma sesi duyulur.

(ses)ADAM

Bu iş sana sadece cennetin armağanlarını değil, maddi yardımlar da getirecek. Böylece bu yaz çalışmak zorunda kalmayacaksın.

(ses)AFGANLI

Kuran diyor ki, kendini öldürmemelisin. Birini öldürmekle kendini öldürmek arasında ne fark var? Kendini öldürmek de, öldürmektir.

(ses)ADAM

Kararın nedir?

■ Göğüs plan. Kapı kapanma sesi duyulur. Adam yanıt bekleyerek Afganli'nin olduğu yöne bakar.

(ses)AFGANLI

Neden dışarı çıkmıyorsun?

■ Göğüs plan. Afganlı, arabanın dışından, sağ pencereden adamın olduğu yöne bakar.

AFGANLI

Arkadaşım omlet pişirdi ve güzel kokuyor. Birlikte yeriz.
Göğüs plan. Adam düşünceli kalakalmıştır.

(ses)AFGANLI

Bir çözüm bulacaksınız.

ADAM

Sağol. Pişirdiğini biliyorum ama yumurta bana dokunuyor.
Boy plan. Afganlı, sağ kapı penceresinden direksiyondaki adama bakmaktadır.

ADAM

Başka zaman. Hoşça kal!

Araba sağa doğru hareket eder, Afganlı arkasından bakar.

■ Yan Genel plan. Kameradan uzaklaşan araba arkasından toz bulutu çıkartarak rampayı tırmanıp sola döner.

9. TOPRAK YOL dış/ic-qün (19'')

■ Göğüs plan. Arabanın ön camından direksiyondaki adam.

■ Yarı Genel plan. Hareket halindeki arabanın ön camından toprak yol.

■ Göğüs plan. Arabanın ön camından direksiyondaki adam.

■ Yan Genel plan. Hareket halindeki arabanın ön camından toprak yolu aşağıya inen yol.

10. İNŞAAT ALANI dış/ic-qün (7' 2'')

■ Göğüs plan. Arabanın ön camından. Bir önceki açı. Çalışmakta olan inşaat makinelerin sesleri duyulur.

■ Göğüs plan. Profilden adam sık sık arabanın sol penceresinden görünen inşaat alanına bakınır ve arabayı yavaşlatarak durdurur. El frenini çekip kapıyı açar.

■ Yan Genel plan. Çalışmakta olan makineden temele toprak dökülmektedir. Arka plandaki arabadan adam inip temele doğru bakar.

■ Göğüs plan. Adam profilden başını eğip aşağıya doğru bakınarak bir iki adım sola ilerleyip başını ileriye çevirir.

■ Yarı Genel plan. Harç makinesinin hortumundan temele harç akmaktadır.

■ Yakın plan. Adam profilden o yöne doğru bakmasına devam eder.

■ Ayrıntı plan. Hortumdan akmakta olan harç.

■ Yarı Genel plan. Adam dönüp arabasının kapısını kapatıp amors-tan sola ilerleyerek bir başka temelin yanında duraklar.

■ Göğüs plan. Adam dikkatle aşağıya bakmaya başlar.

Ayrıntı plan. Üst aç. Yatay demir boruların altındaki dar bir çukura toprak ve taş parçaları dökülmeye başlar.

■ Bel plan. Adam öne eğilerek bakmasına devam eder.

■ Ayrıntı plan. Üst aç. Toprak ve taş parçaları çukura dolmaktadır. Çukurun içinde adamın gölgesi görünmekte.

■ Göğüs plan. Adam profilden sağa dönüp yürür. Bel plan olduğunda ilerideki taş yığınlarının üstüne oturur. Toz bulutu arasında başını kaldırıp ileriye bakmaya başlar. Tozdan adam belli belirsiz görünmeye başlar.

■ Yarı Genel plan. Alt aç. Tepenin kenarındaki kamyonun damperinden toprak boşalmaya başlar. Dökülmekte olan topraktan toz bulutu yayılır.

■ Yakın plan. Toz bulutunun arasından profilden adam ileriye bakmasını sürdürür.

■ Boy plan. Taş yığınının üstünde oturmakta olan adamın önünden, görüntüyü kaplayarak bir greyder geçip soldan çıkar. Toz bulutunun arasından adam bir görünüp, bir kaybolmaktadır.

■ Yarı Genel plan. Alt aç. Toz bulutu arasından toprak boşaltmakta olan kamyon belli belirsiz görünmektedir.

■ Boy plan. Toz bulutu içinde oturmakta olan adam belli belirsiz görünmektedir. Toz bulutu giderek kaybolmaya başlar.

■ Bel plan. Ağız mendille bağlı olan bir işçi sola doğru ilerleyip göğüs planda duraklar ve seslenir.

İŞÇİ

Bayım, bayım!.. Arabanızı çekin.
Kazıcı çalışmalı! Yolu boşaltın!

Yanıt alamayınca tekrarlar.

İŞÇİ

Arabanızı çekin. Kazıcı çalışmalı!

Bir kez daha yanıt alamayınca sorar.

İŞÇİ

Burada ne yapıyorsunuz?

■ Göğüs plan. Adam hiçbir tepki göstermeden önüne bakarak oturmaktadır.

(ses)İŞÇİ

Burası oturulacak yer değil! Adam başını ağır ağır yerden yukarıya kaldırıp hiçbir şey söylemeden işçiye bakar.

(ses)İŞÇİ

Hasta mısın? Haydi arabayı çek oradan! Adam başını tekrar yere indirir.

(ses)İŞÇİ

Burada uyuyamazsın!

■ Omuz plan. Profilden işçi.

İŞÇİ

Çimento istiyorsan ofise gitmelisin. Haydi arabayı çekiver! Buraya neden geldin?

■ Göğüs plan. Bir önceki açı. Adam başını işçiye doğru kaldırıp bakar.

(ses)İŞÇİ

Hasta mısın? Çay ister misin?

■ Omuz plan. İşçi.

İŞÇİ

Kalk, arabanı çek! Haydi, haydi!

- Omuz plan. Bir önceki açı. Adam oturduğu yerden doğrulur.
- Omuz plan. İşçi.

İŞÇİ

Sağol!

Adam görüntünün sağından girip, işçinin arkasından sağa yürüyüp görüntüden çıkar. İşçi de arkasından bakınıp görüntüden çıkar. Sağdan bir greyder girip kepçesine kum doldurmaya başlar.

- Göğüs plan. Profilden adam arabasına binip derin bir iç geçirir. Sağ kapının açılıp kapanma sesine doğru dönüp sorar.

ADAM

Eee, sorun yok mu?

(ses)YAŞLI ADAM

Hayır!

ADAM

Herşeyi aldın mı? O ağaç iyi bir işaret noktası!

(ses)YAŞLI ADAM

Evet!

ADAM

Sorun yok mu?

(ses)YAŞLI ADAM

Sorun yok ama!..

ADAM

Ama ne?

(ses)YAŞLI ADAM

Birine yardım etmek istediğinde, bunu

düzgün şekilde, tam kalbinle yapmalısın!

Adam başını yola çevirip arabayı hareket ettirir.

(ses)YAŞLI ADAM

Daha iyidir, daha doğru ve mantıklı!
ADAM

Duygularını daha önemli şeyler için sakla. Kürek yerine ellerini bile kullanabilir misin?

(ses)YAŞLI ADAM

Ama nasıl?

11. TOPRAK YOL dış/ıç-qūn (10' 52'')

■ Genel plan. Toprak yolda sağa doğru giden araba sola döner ve tepeye doğru uzaklaşmaya başlar.

(ses)YAŞLI ADAM

İş ne?

(ses)ADAM

Sana söyledim! Uzmanlığın hangi konu?

(ses)YAŞLI ADAM

Toprak atmak uzmanlık istemez. Sadece toprak atmak. Başka bir şekilde yardım edebilseydim, onu tercih ederdim.

(ses)ADAM

Sadece istediğimi yap!

■ Genel plan. Üst açı. Virajlı toprak yoldaki arabayı, kamera çevrinerek izler.

(ses)YAŞLI ADAM

Ama yardımı ne? Bir adam dostuna yardım etmek istiyorsa bunu değişik şekilde yapmalıdır! Bir hayat kurtarabilir, kimsenin ölümünden sorumlu olmayacağım ama istediğin için, evet diyorum.

Ama bu zor. Kolay olmadığını itiraf et! Sorununu açıklamazsan, sana kim yardım edebilir? Beni tanımıyorsun, ama akrabaların, dostların bir kardeşin var. Beni bağışla. Ya aile sorunudur ya da

borçlar. Her sorunun bir çözümü vardır. Ama eğer anlatmazsan kimse sana yardım edemez. Hepimizin hayatında sorunlar var!

■ Yan Genel plan. Virajı dönen arabanın sağa doğru yol almasını kamera çevrinme hareketiyle izler.

(ses)YAŞLI ADAM

Hepimiz her sorun için bu yolu seçersek dünyada kimse kalmayacaktır. Bu doğru değil mi? Kimse! Bir ruh bile...

Sola dön lütfen.

■ Araba yol kavşağında duraklar.

(ses)ADAM

Bu yolu bilmiyorum!

(ses)YAŞLI ADAM

Ben biliyorum! Daha uzun ama daha iyi ve güzeldir. 35 yıl boyunca bu çölün esiri oldum.

Araba hareket eder. Soldaki yola girer.

■ Göğüs plan. Arabanın sağ ön koltuğunda oturan yaşlı adam.

YAŞLI ADAM

Başımdan geçen bir şeyi anlatacağım sana. Evlendikten kısa bir süre sonraydı. Her türlü sorunumuz vardı. O kadar sıkılmışım ki, her şeyi bitirmeye karar verdim.

■ Göğüs plan. Adam bakışını sık sık yoldan ayırıp yaşlı adamın olduğu yöne göz atar.

(ses)YAŞLI ADAM

Bir sabah, şafaktan önce,

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

YAŞLI ADAM

Arabaya ip koydum. Aklım berraktı, kendimi öldürmek istiyordum.

Mianeh'e gittim, yıl 1960'tı. Kiraz ağaçlarının yakınına gittim.

■ Göğüs plan. Profilden adam.

(ses)YAŞLI ADAM

Orada durdum. Şafak sökmemişti. İpi bir ağaca attım, ama orada durmadı.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

YAŞLI ADAM

Bir iki kere denedim ama olmadı. Sonra ağaca tırmandım ve ipi sıkıca bağladım. Sonra elimin altında yumuşak bir şeyler hissettim, kirazlar!

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

(ses)YAŞLI ADAM

Çok güzel, tatlı kirazlar. Bir tane yedim,

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

YAŞLI ADAM

Güzeldi. Sonra iki ve üç tane daha!

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

(ses)YAŞLI ADAM

Sonra fark ettim ki,

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

YAŞLI ADAM

Güneş dağların üzerinden doğuyordu.

Ne güneş, ne manzara, ne yeşillik!

Bir anda, okula giden çocukların sesini duydum.

Bana bakmak için durdular. Benden ağacı sallamamı istediler. Kirazlar düştü ve yediler.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

(ses)YAŞLI ADAM

Mutluydum. Sonra biraz kiraz toplayıp eve götürdüm.

Kanım hâlâ uyuyordu.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

YAŞLI ADAM

Uyandığında o da kiraz yedi.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

(ses)YAŞLI ADAM

Ve o da mutlu oldu.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

YAŞLI ADAM

Kendimi öldürmekten vazgeçtim. Ve kirazlara geri döndüm.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı. Adam, bakışını yoldan çevirip bir an yaşlı adama bakar.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

YAŞLI ADAM

Bir kiraz hayatımı kurtardı. Bir kiraz hayatımı kurtardı!

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

ADAM

Kiraz yedin. Kann da,

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

(ses)ADAM

Ve her şey yolundaydı!..

YAŞLI ADAM

Hayır, öyle değildi ama ben değiştim. Daha sonra daha iyiydi, aslında bakış açım değişti. Kendimi daha iyi hissettim. Herkesin hayatında sorunlar var. Bu böyledir. Dünyada çok insan var. Sorunsuz tek bir aile bile yok.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

(ses)YAŞLI ADAM

Sorununu bilmiyorum?

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

YAŞLI ADAM

Yoksa daha iyi açıklardım. Bir doktora gittiğinde,

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

(ses)YAŞLI ADAM

Ona nerenin acıdığını söylersin.

- Göğüs plan. Yaşlı adam kısa bir süre adama bakıp sorar.

YAŞLI ADAM

Özür dilerim, sen Türk değilsin, değil mi?

- Göğüs plan. Adam, başını "hayır" gibilerinden sallar.

- Göğüs plan. Bir önceki açı.

YAŞLI ADAM

Bir fıkra var.

- Göğüs plan. Bir önceki açı.

(ses)YAŞLI ADAM

Üstüne alınma. Bir Türk,

- Göğüs plan. Bir önceki açı.

YAŞLI ADAM

Doktora gider, ona der ki: "Doktor, parmağımla vücuduma dokunduğumda acıyor. Başım, bacaklarımla acıyor. Kamım, elim acıyor." Doktor onu muayene eder ve der ki: "Vücudunuz sağlam ama parmağınız kırık. Dostum senin aklın hasta ama sende sorun yok. Bakış açını değiştir.

- Göğüs plan. Bir önceki açı. Adam kendi kendine başını sallayarak derin bir iç geçirir.

- Göğüs plan. Bir önceki açı.

YAŞLI ADAM

Evden kendimi öldürmek için ayınlıdım ama bir kiraz beni değiştirdi. Sıradan önemsiz bir kiraz! Dünya sana görüldüğü gibi değil. Bakışını değiştirmelisin, bu dünyayı değiştirmelisin. İyimser ol!

- Göğüs plan. Adam hiçbir şey söylemeden arabayı sürmeye devam eder.

(ses)YAŞLI ADAM

Her şeye olumlu bak!

- Genel plan. Araba virajlı toprak yoldan aşağıya doğru inmeye başlar.

(ses)YAŞLI ADAM

Sen çok gençsin! Küçük bir sorun yüzünden intihar etmek istiyorsun. Tek bir sorun için.

Hayat devamlı ileri giden bir tren gibidir. Ve sonra yolun sonuna varır, terminale. Ve terminalde ölüm bekler.

■ Yarı Genel plan. Araba yokuş yoldan düzlüğe inerek sağa doğru yol alır.

(ses)YAŞLI ADAM

Elbette, ölüm bir çözümdür ama gençlik döneminde değil. Seni bu taşlı yola soktuğum için affet.

■ Yarı Genel plan. Araba virajı dönüp sola doğru yol almaya başlayınca kamera çevrinme hareketiyle izler.

(ses)YAŞLI ADAM

Bir şeyin iyi olduğunu sanıyorsun, sonra yanlış olduğunu anlıyorsun. Esas olan doğru düşünmek. Yaptığının doğru olduğuna inanıyorsun ama sonra yanlış olduğunu anlıyorsun.

Bir süre konuşmadan yol alırlar.

(ses)YAŞLI ADAM

Konuş, bana nefes aldıracak bir şeyler söyle. Çok konuştum, her şeyi söyledim. Koca bir konuşma yaptım, birşeyler söyle?..

Buradan sola dön lütfen.

Araba soldaki toprak yola dönüp yokuştan inip sağa doğru, ağaçlıklı bir yolda gitmesini, kamera çevrinme hareketini sürdürür.

(ses)YAŞLI ADAM

Her şekilde sen konuşmazsan, ben biraz daha konuşacağım!

Bütün umudunu yitirdin mi? Sabah uyanınca hiç gökyüzüne baktın mı? Şafakta güneşin doğmasını görmek istemiyor musun? Günbatımında güneşin sarı ve kırmızısını. Bunu artık görmek istemiyor musun? Ay'ı gördün mü? Yıldızları görmek istemiyor musun?

Dolunay gecesini, tekrar görmek istemiyor musun? Lütfen doğru seçimi yap! Diğer taraftakiler buraya bakmak isterler. Ve sen oraya gitmek için acele ediyorsun.

■ Yan Genel plan. Araba bir virajdan dönerek yokuştan inerek sola kıvrılmasını kamera çevrinerek izler.

(ses)YAŞLI ADAM

Bir kaynaktan su içmek istemiyor musun artık? Ya da o suyla yüzünü yıkamak? Sağa dön!

Araba sağa kıvrılıp bir süre gittikten sonra sola dönüp uzaklaşmaya başlar.

(ses)YAŞLI ADAM

Dört mevsime bakarsan, her mevsim meyve getirir. Yazın meyve vardır, sonbaharda da, kışın değişik meyveler olur. Ve bahar da da. Hiçbir anne buzdolabını çocukları için bu kadar meyve dolduramaz. Hiçbir anne çocukları için bu kadannı yapamaz. Tann'nın yarattıkları için yaptıklarını.

Sola giden araba bir tümseğin arkasında kaybolur.

12. ANAYOL dış/ıç-aün (2' 28'')

■ Yan Genel plan. Üst açı. Yokuştan inen arabayı, kamera aşağıya doğru tilt hareketiyle izler. Ön plandaki apartmanın arabanın görüş alanını kapatır. Kamera, tilt hareketinden sonra sağa çevrinerek arabayı izler. Yolda insanlar sağa sola gitmektedir. Araba bu kez bir başka apartmanın yanından geçer.

(ses)YAŞLI ADAM

Bunu inkar mı edeceksin? Her şeye boş mu vereceksin? İçeceklerin tadını boş mu vereceksin? Yapma. Ben senin dostunum, sana yalva-
rıyorum. Sağa dön. Burası anayol.

Yolun her iki tarafında apartmanlar vardır.

(ses)YAŞLI ADAM

Sağa dön, orası anayol!

■ Göğüs plan. Profilden adamın yan penceresinden asfalt yolda hareket halinde arabalar görünür.

(ses)YAŞLI ADAM

Sola dön lütfen!

Adam direksiyonu sola kırar ve anayola çıkar.

(ses)YAŞLI ADAM

Ben gitmeden önce sana Türkçe bir şarkı söyleyeceğim.

"Azizim, uçtum yar, dost bağına düştüm yar,

☛ Göğüs plan. Yaşlı adam.

YAŞLI ADAM

yahşi günün kardaşın, yaman güne düştüm yar."

Anlamı şu: "Aşkım, ben uçup gidiyorum, bana gel. Dostumun bahçesinden atıldım, bana gel. Önceki güzel günlerden"

☛ Göğüs plan. Bir önceki plan.

(ses)YAŞLI ADAM

"Zor günlere düştüm, bana gel."

☛ Göğüs plan. Bir önceki açı.

YAŞLI ADAM

"Söyle bana, birbirimizi çok az tanıyoruz. Gidersen, dostunum. Kalırsan da dostunum."

☛ Göğüs plan. Bir önceki açı.

(ses)YAŞLI ADAM

"Her şekilde dostunum."

☛ Göğüs plan. Bir önceki açı.

YAŞLI ADAM

"Kalırsan dostunum, gidersen de dostunum."

☛ Göğüs plan. Bir önceki açı. Adam arabayı durdurur.

13. MİLLİ TARİH MÜZESİ ÖNÜ-ANAYOL dış/ic-gün (5' 19'')

(ses)YAŞLI ADAM

Hoşça kal!

ADAM

Burada mı çalışıyorsun?

☛ Göğüs plan. Bir Önceki açı. Yaşlı adam inmek üzere kapıya döner.

(ses)ADAM

Bekle!..

Yaşlı adam, adamın olduğu yöne dönüp bakar.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı

ADAM

Bana ne yaptığını söyle?

(ses)YAŞLI ADAM

Sana söyledim. Milli Tarih müzesinde çalışıyorum.

ADAM

Hayır, yarın sabah!

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

YAŞLI ADAM

Yarın, şafakta geliyorum, iki kere bağınıyorum.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı. Adam sağ pencereden dışarı bakmaktadır.

(ses)YAŞLI ADAM

Bayım!.. Bay!..

Adam başını yaşlı adamın olduğu yöne çevirir.

ADAM

Badi.

(ses)YAŞLI ADAM

Badi diye sesleniyorum ve sen cevap veriyorsun.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

YAŞLI ADAM

Sonra elini tutup çıkmama yardım ediyorum.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

ADAM

Ya cevap vermezsem?

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

YAŞLI ADAM

Vereceksin! İnşallah, ne diyeceğini biliyorum!

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

ADAM

Ama ya cevap vermezsem?

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

YAŞLI ADAM

O zaman istediğini yapacağım. Endişelenme!

■ Göğüs plan. Bir önceki açı

ADAM

Bunu beni rahatlatmak için söyleme!

(ses)YAŞLI ADAM

Bazı şeyler

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

YAŞLI ADAM

Söylendiğinden daha kolay yapılır.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

ADAM

Her şekilde, bunu yapacaksın.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

YAŞLI ADAM

Çocuğum için olmasaydı yapmazdım.

İnan bana, zor bir anlaşma bu!

■ Göğüs plan. Bir önceki açı. Adam düşünceli ileri bakar.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı.

YAŞLI ADAM

Gelip seni toprakla örtüyorum.

(ses)ADAM

Paranı alıp gidiyorsun!

YAŞLI ADAM

Ne rahatlama ama!..Gitmeliyim, çocuklar bekliyor.

■ Göğüs plan. Bir önceki aç.

ADAM

Umanm bu para, çocuğunu tedavi etmene yardım eder.

Sözünü tut yoksa kutsanmazsın.

(ses)YAŞLI ADAM

İnşallah iyi olursun!

ADAM

Şimdi bunu al, kalanını yann alacaksın.

■ Göğüs plan. Bir önceki aç.

YAŞLI ADAM

Beni getirdiğin için teşekkürler. Tekrar teşekkürler.

■ Göğüs plan. Bir önceki aç.

ADAM

Yann altıda görüşürüz, daha doğrusu sen beni görürsün.

(ses)YAŞLI ADAM

Tanrı isterse sen de beni görürsün.

■ Göğüs plan. Bir önceki aç. Yaşlı adam kapıyı açıp dışarı çıkar.

(ses)ADAM

Al, parayı al!

Yaşlı adam dönüp adamın olduğu yöne bakar.

YAŞLI ADAM

Sağol ama hayır, işi yaptıktan sonra.

Kapıyı kapatıp görüntünün solundan çıkar.

■ Göğüs plan. Bir önceki aç. Adam profilden, bakışlarıyla yaşlı adamı izler.

■ Yan Genel. Milli Tarih müzesinin bahçeye geçen, işlemeli demir parmaklıklı kapısından yaşlı adam içeri girip uzaklaşır.

■ Göğüs plan. Bir önceki aç. Adam profilden ileri bakmasını sürdürür.

■ Göğüs plan. Arabanın ön camından adam, arabayı hareket ettirir.

Göğüs plan. Profilden adam, anayolda bir süre yol aldıktan sonra trafik nedeniyle durmak zorunda kalır. Sol yan pencereye genç bir kadın seslenerek gelip, elindeki fotoğraf makinesini adama doğru uzatır.

GENÇ KIZ

Bayım lütfen, resmimizi çeker misiniz?

Her şey ayarlı, sadece şu düğmeye basın.

Adam makineyi aldıktan sonra genç kadın kaldırımda durmakta olan genç bir adamın yanına gidip poz vererek duraklar. Adam deklanşöre basar. Genç kadın tekrar yaklaşıp fotoğraf makinesini alır.

GENÇ KIZ

Teşekkürler.

Genç adamın yanına dönerken adam arabayı çalıştırıp hareket eder. Vites değiştirip arabanın hızını artırıp U-dönüş yapar.

(ses)YAYA

Hey! Sorun nedir? Ölmek için acelen mi var?

(ses)ILYAYA

O delinin teki dostum!

Adam bir süre daha arabayı hızla sürdükten sonra frene basar, el frenini çekip kapıyı açıp dışarı çıkar.

■ Yarı Genel plan. Adam amorstan koşarak, Milli Tarih Müzesi'nin bahçe kapısından içeri girer.

14. MİLLİ TARİH MÜZESİ BAHÇESİ dış-çün (5' 7'')

■ Yarı Genel plan. Müzenin bahçesinde kameraya doğru koşan adam duraklar, geri dönüp koşarak görüntünün sağındaki bilet kulübesine gider. Bel plan. Gişenin penceresine eğilip sorar.

ADAM

Bayım, az önce içeri giren adamı görmek istiyorum!

(ses)GİŞECİ

Birçok adam geldi!

ADAM

Mavi bir ceketi vardı!

(ses)GİŞECİ

Adı ne?

ADAM

Burada çalışıyor. Bir çantası vardı.

(ses)GİŞECİ

Burada birçok insan çalışıyor!

ADAM

Dolu bir çantası vardı. Öğrenciler için eşyalar!

Adamın arkasına bilet almak için kadınlar yaklaşıyor.

(ses)GİŞECİ

Adı nedir?

ADAM

Bilmiyorum. Hasta bir çocuğu vardı. Anemi!

(ses)GİŞECİ

Ha! Atölyede çalışan yaşlı adamı arıyorsun! Bay Bagheri.

ADAM

Evet Bay Bagheri, onu çağırır mısınız?

(ses)GİŞECİ

Bunu yapamayız.

ADAM

İçeri girebilir miyim?

(ses)GİŞECİ

Bilet almalısınız.

ADAM

Lütfen, ne kadar?

(ses)GİŞECİ

100 Toman.

Adam cebinden para çıkartırken, görüntünün sağından gişedeki memurun eli girer. Kestiği bileti adama uzatır. Adam parayı bırakıp bileti alır.

ADAM

Ne tarafa gideceğim?

(ses)GİŞECİ

Yolu izleyip sağa dönün, ana binanın arkasında,
tek katlı binayı göreceksiniz.

ADAM

Sağol.

Adam sola dönüp görüntüden çıkar. Gişe penceresine bir kadın eğilir.

KADIN

4 bilet, lütfen!

■ Diz plan. Adam, binanın arka tarafından koşarak sola döner, bahçede çalışmakta olan işçilerin yanından geçer.

■ Boy plan. Sola koşan adam bir an duraklar. Dikkatle ileri bakar. Hızlı adımlarla sola ilerler. Tek sıra halinde okuldaki öğrencilerle birlikte öğretmenler sağa doğru ilerlerler. Adam tekrar duraklayıp etrafına bakındıktan sonra sağa dönüp, mavi gömlekli bir görevliye sorar.

ADAM

Bay Bagheri'yi anıyorum!

Görevli eliyle sol tarafı işaret eder. Adam o yöne doğru koşmaya başlar.

■ Yarı Genel plan. Adam koşarak tek katlı binaya yaklaşır.

■ Bel plan. Kamera binanın içinden, geniş pencerelere yaklaşır içeri bakman adamı izler.

(ses)KADIN

Teşekkürler Bay Bagheri.

Adam pencereden içeri bakınarak sola ilerleyip diğer pencerenin önünde duraklar, elini alnına siper edip bakar.

(ses)YAŞLI ADAM

Hepsi aynı. Ne aldığın şansına bağlı. Lütfen kızlar. Hepsi aynı.

(ses)KADIN

Güvercinleri çalışmalıydık!

(ses)YAŞLI ADAM

Kuşlar sizi mutlu etmek için ağa düşmüyor!

Adam parmağıyla birini işaret eder.

(ses)GÖREVLİ

Bay Bagheri, ziyaretçiniz var!

Adam eliyle "dışarı gel" anlamında işaret yaptıktan sonra başını "tamam" gibilerinden sallar. Sola birkaç adım atar, tekrar sağa döner, bir iki adım atıp görüntüden bir an çıkar. Tekrar görüntüye girip pencereye bir göz atar. Sırtını dönüp pencereden uzaklaşıp duraklar. Pencereye doğru bakar.

(ses)YAŞLI ADAM

Önce onlan sırtüstü yatınn. Sonra açın onlan. Bütün vücut boyunca. Çok derin kesmeyin, yoksa iç organlar çıkar.

Adam sabırsızca sağa, sonra sola bir iki adım attıktan sonra kenardaki setin üstüne oturur.

■ Boy plan. Oturduğu yerden pencere yönüne bakıp beklemeye başlar. Başını sola çevirir.

■ Genel plan. Üst açı. Kamera sağa çevrinerek tepelerin yamacındaki apartmanları tarar.

■ Omuz plan. Görüntünün soluna bakan adamın bakışı sabitleşir.

■ Yan Genel plan. Boş arazide küçük kuru bir ağaç.

Boy plan. Sola bakmakta olan adam. Ani bir fren sesiyle birlikte başını sağa çevirip oturduğu yerden aşağıya bakar.

■ Göğüs plan. Adam başını tekrar sola çevirir.

■ Diz plan. Beyaz bez bir ceket giymiş olan yaşlı adam, kameraya doğru ilerler.

(ses)ADAM

Bay Bagheri, gelin ve oturun.

■ Omuz plan. Yaşlı adam duraklar.

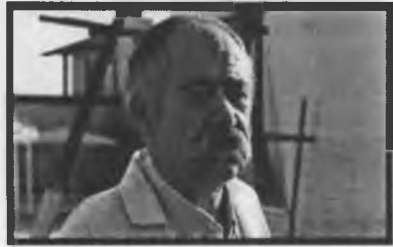
YAŞLI ADAM

Hayır teşekkürler. İşim var!

■ Omuz plan. Adam oturduğu yerden doğrulur.

ADAM

Bay Bagheri, iyimisiniz?

(ses)YAŞLI ADAM

Evet, evet!

ADAM

Beyaz ceket size yakışmış.

■ Omuz plan. Yaşlı adam.

YAŞLI ADAM

Çok teşekkürler!

■ Omuz plan. Adam.

ADAM

İçeride ne yapıyorsunuz? Hangi kuşlarla çalışıyorsunuz?

■ Omuz plan. Bir önceki açı. Yaşlı adam.

YAŞLI ADAM

Güvercinler.

(ses)ADAM

Güvercinler!

Yaşlı adam "evet" anlamında başını sallar.

(ses)ADAM

Onları öldürdünüz mü?

YAŞLI ADAM

Evet, iş için.

(ses)ADAM

İyi misiniz?

Yaşlı adam bir kez daha "evet" anlamında başını sallar.

(ses)ADAM

Söylemem gereken bir şey var.

YAŞLI ADAM

Sizi dinliyorum.

(ses)ADAM

Sabah geldiğinizde!..

■ Omuz plan. Bir önceki açı. Adam.

ADAM

İki küçük taş getirip onları bana atın.

Uyuyor ve hayatta olabilirim.

■ Omuz plan. Bir önceki açı. Yaşlı adam.

YAŞLI ADAM

İki taş yetmez, üç tane kullanacağım.

Yaşlı adam gitmek üzere döner.

(ses)ADAM

Omuzlanımdan da silkin!

■ Omuz plan. Bir önceki açı. Adam.

ADAM

Hayatta olabilirim. Bana söz verdiniz!

■ Bel plan. Yaşlı adam.

YAŞLI ADAM

Her şekilde sözümü tutacağım.

Yaşlı adam dönüp uzaklaşmaya başlar.

■ Omuz plan. Adam, arkasından seslenir.

ADAM

Söz verdiniz. Bunu unutmayın!

■ Boy plan. Yaşlı adam amorstan binaya doğru gider.

■ Göğüs plan. Adam sağa dönüp gökyüzüne bakar.

■ Genel plan. Alt açı. Gökyüzünde bir metroloji uçağı, arkasında iz bırakarak sola doğru uçmaktadır.

■ Göğüs plan. Adam bakışını gökyüzünden indirip ileriye bakınır.

■ Genel plan. Üst açı. Bir futbol sahasının etrafında koşan sporcular.

■ Bel plan. Amorsta duran adam, görüntünün solundan çıkar.

15. CADDE-DENİZ KENARI dış-gün (1' 51'')

■ Yan Genel plan. Caddedeki bir bankta amorsttan oturmuş biri denize ve günbatımına bakmaktadır. Görüntünün sağından adam amors olarak girer ve yavaş yavaş yürüyerek görüntünün solundan çıkar.

■ Bel plan. Yürümekte olan adam.

■ Yan Genel plan. Amors olarak yürüyen adam, ilerdeki boş banka gidip oturur ve günbatımına doğru bakmaya başlar.

■ Bel plan. Bankta oturmakta olan adam ileriye doğru bakmasını sürdürür.

■ Genel plan. Günbatımında, gökyüzündeki güneş. Görüntü yavaş yavaş kararır.

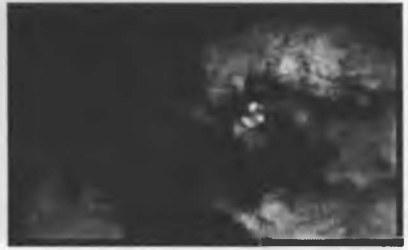
16. EV-PENCERE ÖNÜ dış-gece (2' 34'')

■ Yan Genel plan. Tül perdeyle örtülü pencereden görünen oda kapısından içeri giren adam, pencerenin sağına yaklaşır bir iki saniye oturur. Doğrulup sola ilerler, sonra sağa döner ve duraklar. Sola dönüp yürümeye başlar. Dışarıdan bir korna sesi duyulur. Adam tül perdeyi aralayıp dışarı bakınır. Tül perdeyi kapatıp pencereden uzaklaşır. Arabanın uzaklaşan sesi duyulur. Adam pencerenin sağına ilerleyip bir şeyler alır. Dipteki kapıya yürür. Kapının önünden tekrar pencerenin sağına gelip montunu alıp giyer. El çantasını alıp, ışığı söndürür ve kapıdan çıkar. Görüntünün solunda görünen dış kapıdan dışarı çıkıp, holdeki ışığı söndür. Kapıyı kapattıktan sonra görüntünün solundan çıkar. Kamera tilt hareketiyle alt kattaki pencereye geçer.

KARARMA

17. TOPRAK YOL dış-gece (2'5'')

■ Genel plan. Üst açı. Araba fanı yolu aydınlatır. Görüntünün solundan araba girip sağa doğru yol alır. Kamera çevrinme hareketiyle virajlı yolda giden arabayı uzun süre izler. Fonda kentin ışıkları görünür. Gök görüntüsü duyulur.

18. TOPRAK YOL-AĞAC ÖNÜ dış-gece (2' 5'')

■ Yan Genel plan. Araba farı, yolun yanındaki küçük ağacı aydınlatır. Arabanın açılıp kapanan kapı sesinden sonra görüntünün solundan adam girer, ağacın yanına yaklaşır duraklar.

■ Boy plan. Adam amorstan çantasını yana bırakıp yere oturur. Uzakta kentin ışıkları görünmektedir. Adam bir sigara yakıp içmeye başlar. Gök gürlemesiyle adam başını kaldırıp bakar. Çantasını alıp ayağa kalkar, bayırdan aşağıya birkaç adım indikten sonra sağa döner. Elindeki çantayı çukura attıktan sonra eğilir ve sırtüstü kendini çukura bırakır.

■ Göğüs plan. Mezarı olan dar çukurda sırtüstü yatan adam, gökyüzüne bakmaktadır.

■ Genel plan. Gökyüzündeki dolunay, bulutlar arasında kaybolmaya başlar.

■ Göğüs plan. Bir önceki açı. Hareketsiz yatan adam. Gök gürültüsüyle birlikte şimşek çakar. KARARMA ile birlikte yağmur sesi duyulur. Kısa aralıklarla dört şimşek çaktığında görüntü aydınlanır ve adam görünür. Ve 2 dakika 15 saniye süren karanlık görüntüde gök gürültüsüyle yağmur sesi devam eder. Bir iki saniye süren bir sessizlikten sonra uzaktan, "bir, iki, üç, dört" diye sayan asker sesleri duyulur.

KARARMADAN AÇILMA

19. YESİL ARAZİ dış-gün (4' 50'')

■ Genel plan. Üst açı. Yeşilliklerle kaplı bir arazideki yolda yürüyen askerler.

■ Boy plan. Film ekibinden biri elinde kamerayla sağa doğru yürüyerek, kamera sehпасını yerleştirmekte olan yardımcının yanına yaklaşır. Askerlerin sesleri devam eder. Ön planda görüntünün sağından, bel planda yönetmen girer, bir sigara yakarak sola ilerleyip ışığı ölçmekte olanların yanına gider.

■ Boy plan. Ses teknisyeni elindeki aygıt ve mikrofonla yeşillikler arasında bir yere çöker.

■ Genel plan. Üst açı. Yeşil arazideki yolda saymaya devam ederek yürüyen askerler.

(ses)TEĞMEN

Beni duyuyor musun?

(ses)YÖNETMEN

Adamların ağaçlıkların yanında kalıp dinlensinler.

■ Boy plan. Film ekibinden 4 kişi amorstan ilerdeki yola bakmaktadır.

(ses)

Atış bitti!

■ Bel plan. Yönetmen kulağına dayadığı telsizi indirip yanındakilerle birlikte ileriye bakar.

(ses)TEĞMEN

Burada ara vermek için durduk.

■ Diz plan. Askerler yolun kenarındaki tümsekte oturmaktadır. Birkaç asker yanlarına gelir.

■ Yarı Genel plan. Üst açı. Yeşil alandaki yolda duran iki arabadan kamera yukarı, sağa doğru tilt hareketiyle bir ağacın dallarına geçer.

■ Boy plan. Yamacın başında oturmakta olan askerlerin arasından kamera sağa çevrinir, yeşil alanda oturmakta olan askerlerin genel görüntüsünden kamera tekrar sola çevrinerek yamacın kenarındaki askerlere geçer. Aralarından bazıları kameraya bakıp gülümser. Kamera, soldaki tepeye tilt hareketiyle yükselip oturmakta olan iki askere geçer.

■ Diz plan. Görüntünün solundan bir asker koşarak sağ taraftaki yamacın kenarında istirahat eden askerlerin arasına karışır.

■ Boy plan. Yeşillikler arasında oturmakta olan bir asker.

■ Bel plan. Elinde çiçek tutmakta olan askerden kamera, sola çevrinerek elinde çiçek tutmakta olan bir başka askere geçer. Askerler aralarında konuşmaktadır.

■ Yarı Genel plan. Film ekibinden iki kişi yeşillik arazide kameraya doğru ilerler.

■ Diz plan. Ses teknisyeni elindeki ses kayıt cihazıyla, yanında oturmakta olan iki kişiyle konuşmaktadır. Kamera sağa çevrinerek, yeşil alandaki virajlı toprak yolda uzaklaşmakta olan arabaya geçer. Araba virajı dönüp kaybolur.

■ Siyah zemin üstüne yeşil harflerle tanıtma yazılan aşağıdan yukarıya doğru akarak çıkmaya başlar.

Çekim Senaryosunda Yer Alan Film Terimleri

AÇI: Çekim anında kameranın bakış açısı. Üstten görüş, alttan görüş.

AĞIR ÇEKİM: Kameranın olağan hızının altında çalışarak hareketlerin ağır görünmesi.

ALAN DERİNLİĞİ (Perspektif) : Kameranın net olarak gördüğü alan.

AMORS : Bir kişinin arkadan görünmesi.

ARA YAZI: Açıklama getiren yazı.

AYRINTI (Detay): Görüntüde yer alan bir nesnenin yakın planı.

BİNDİRME: İki ayrı planın aynı anda üst üste görünmesi.

ÇEVİRİME (Pan): Kameranın sağa ya da sola dönmesi.

GERİYE DÖNÜŞ (Flash Back): Şimdiki zaman içinde geçen bir sahnede, geçmişteki olayı ya da olayları gösteren sahneler.

HIZLI ÇEKİM: Kameranın olağan hızının üstünde çalışarak hareketlerin hızlı görünmesi.

KAMERA (Camera): Optik film çekme aygıtı.

KARARMA (Fade out): Bir planın sonuna doğru giderek karması. Ters: Açılma.

KARŞI AÇI: Kamera açısı, bir önceki planın tam tersi olan plan.

KAYDIRMA : Kameranın herhangi bir yöne gitmesiyle elde edilen plan.

KURGU (Montaj): Çekilmiş planlar arasında seçim yaparak senaryodaki sıraya göre düzenleme işlemi.

PLAN : Kameranın bir kez çalıştırılması ile elde edilen bölüm.

SAHNE (Sequence): Bir mekanda geçen ve kendi içinde bütünlük taşıyan planların tümü.

TİLT: Kameranin çekim sırasında yukarıya veya aşağıya doğru hareket etmesi.

ZİNCİRLEME (Superpozze): İlk planın son görüntüsü ağır ağır kaybolurken, sonraki planın ilk görüntüsünün ağır ağır belirmesi.

ZOOM: Değişik merceklerin tek bir objektifte bulunmasıyla, merceğin objeye yaklaşması ya da uzaklaşması ile elde edilen plan.

Abbas Kiyarüstemi

"Çekim Senaryosu" dizimizin ilk kitabı olarak Yeni İran Sineması'nın kurucularından olan ve sinema tarihinin ustaları arasında yerini alan Abbas Kiyarüstemi'nin "Kirazın Tadı" adlı filmini seçtik.

Ülkemizde bugüne kadar yayımlanmış senaryo kitaplarından farklı olarak hazırlanan bu dizide yer alacak filmlerin çekim senaryolarında; plan ölçekleri, kamera hareketleri, mizansenler ve diyaloglar kare kare izlenerek hazırlandı. Çekim senaryosuna ek olarak; filmin özetine, yönetmenin özgeçmişine, filmografisine ve sinema hakkındaki bazı görüşlerine de yer verdik.

"Kirazın Tadı" ulusal bir sinemanın uluslararası ününü sağlayan yapıtlar arasında bulunmakla, "Halk Sineması"nın geçerli bir örneği olmaktadır. Yapısı ve içeriği bakımından son derece sağlam ve yalın olan "Kirazın Tadı"nı sinemada yapılabileceklere bir örnek olarak sinemasever okurlara sunuyoruz.

Osmanağa Mah. Osmançık Sok. No: 7/4
Kadıköy / İstanbul
Tel : (0216) 414 59 12
Fax : (0216) 414 59 13
E-mail : esaygınlari@esaygınlari.com.tr

ISBN: 975- 8716-50-X

9 789758 716593